

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 XX

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Asiel en Migratie (XX) voor het jaar 2025

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

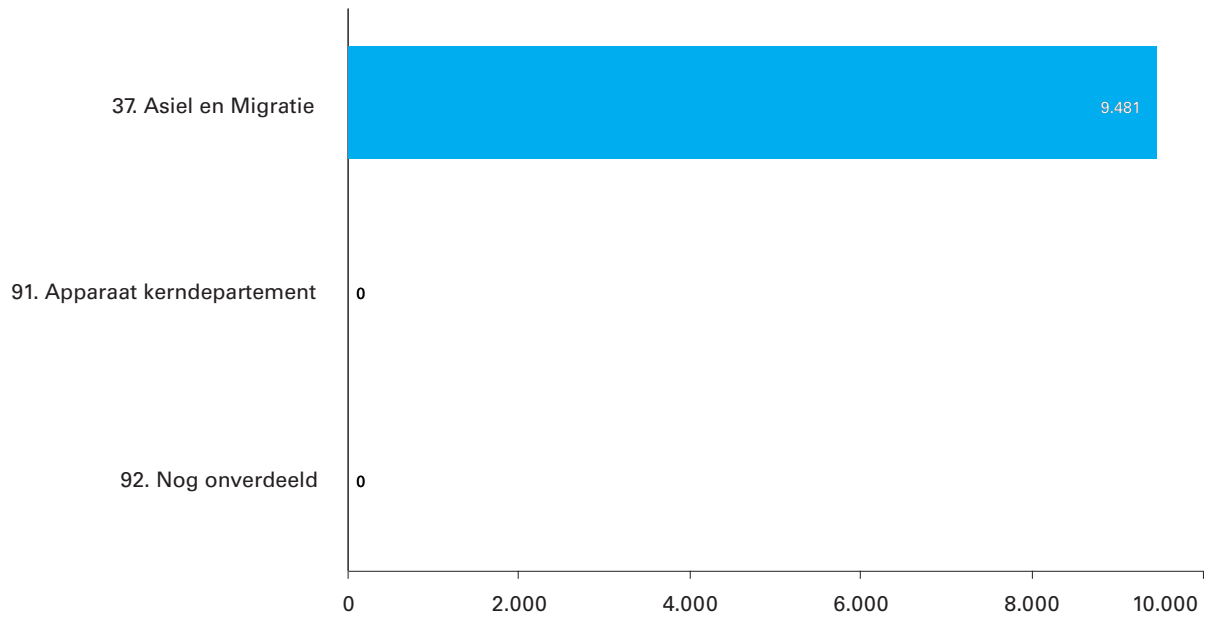
INHOUDSOPGAVE

Geraamde uitgaven en ontvangsten	3
A. Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingswetsvoorstel	4
B. Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen	5
1. Leeswijzer	5
2. Beleidsagenda	6
2.1 Beleidsprioriteiten	6
2.3 Belangrijkste beleidsmatige mutaties	8
2.4 Openbaarheidsparagraaf	9
2.4 Strategische Evaluatie Agenda	10
3. Beleidsartikelen	12
3.1 Artikel 37. Asiel en Migratie	12
4. Niet-beleidsartikelen	20
4.1 Artikel 91. Apparaat kerndepartement	20
4.2 Artikel 92. Nog onverdeeld	21
5. Begroting agentschappen	22
5.1 Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)	22
6. Wetgevingsprogramma	26
7. Bijlagen	27
Bijlage 1: ZBO's en RWT's	27
Bijlage 2: Verdiepingshoofdstuk	28
Bijlage 3: Moties en Toezeggingen	29
Bijlage 4: Subsidieoverzicht	36
Bijlage 5: Uitwerking Strategische Evaluatie Agenda	39
Bijlage 6: Specifieke uitkeringen	51

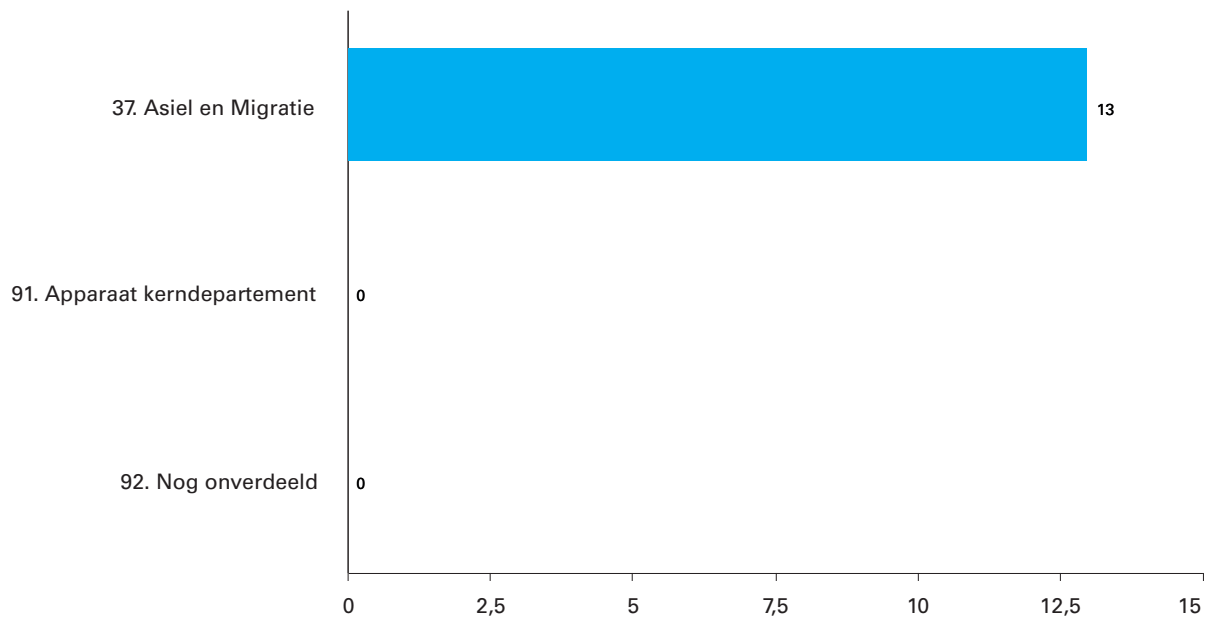
Bijlage 7. Conversietabel	52
Bijlage 8: Gebruikte afkortingen	54

GERAAMDE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN

Figuur 1 Geraamde uitgaven verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 9.481

Figuur 2 Geraamde ontvangsten verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting worden, op grond van artikel 2.3 eerste lid van de [Comptabiliteitswet 2016](#), elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld.

Het wetsvoorstel strekt ertoe om de onderhavige begrotingsstaten voor het aangegeven jaar vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor dat jaar. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten vastgesteld. De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

Wetsartikel 2

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en de lasten, het saldo van de baten en de lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van het in de staat opgenomen baten-lastenagentschap, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) voor het jaar 2025 vastgesteld. De in die begroting opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake de agentschappen.

De Minister van Asiel en Migratie,

M.H.M. Faber - van de Klashorst

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN

1. Leeswijzer

Deze leeswijzer gaat kort in op de hoofdonderdelen van de begroting van Asiel en Migratie (AenM).

Hoofdstuk 2: Beleidsagenda

In de beleidsagenda wordt ingegaan op de kernthema's van AenM. In de beleidsagenda is onder andere opgenomen een cijfermatig overzicht van de belangrijkste beleidsmatige mutaties ten opzichte van de eerste suppletoire begroting van JenV en een overzicht met de meerjarige planning voor de strategische evaluaties. Voor de openbaarheidsparagraaf wordt verwezen naar de ontwerpbegroting van het Ministerie van JenV.

Hoofdstuk 3 en 4: Beleidsartikel en niet-beleidsartikelen

In het beleidsartikel (hoofdstuk 3) staat de beleids- en de financiële informatie over de voorgenomen uitgaven. In hoofdstuk 4 staan de niet-beleidsartikelen, waaronder de apparaatsuitgaven kerndepartement en de post nog onverdeeld. Het budget van de uitgaven kerndepartement staat thans nog op de begroting van het ministerie van JenV en wordt ovegeboekt nadat de verwerking van de taakstelling uit het Hoofdlijnenakkoord (HLA) heeft plaatsgevonden.

Hoofdstuk 5: Begroting agentschappen

Onderdeel van de begroting van AenM is het agentschap IND. In de begroting van de IND is een afwijkende lastencategorie opgenomen, namelijk de categorie «(materiële) programmakosten». Onder deze categorie zijn de kosten opgenomen die samenhangen met de primaire taken van de IND. De betreffende kosten worden niet als apparaatskosten gekwalificeerd.

Overzichtsconstructies

Het Ministerie van AenM levert een bijdrage aan de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS). De Minister van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de coördinatie van de HGIS en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp heeft hierbinnen een coördinerende rol omtrent de verdeling van ontwikkelingssamenwerkingsgelden.

2. Beleidsagenda

2.1 Beleidsprioriteiten

2.1 Beleidsprioriteiten

Inleiding

Nederland is een van de dichtst bevolkte landen in Europa met een fors toegenomen en aanhoudend stijgende (asiel-, arbeids-, kennis- en studie en gezins-) migratie, die hard drukt op wonen, zorg, onderwijs en financiële middelen, en op de sociale samenhang en veiligheid in ons land. Beperking van de omvang van en grip op alle soorten migratie naar Nederland zoals ook verwoord in [het rapport](#) van de Staatscommissie Demografie is noodzakelijk, zo snel als mogelijk, voor nu en voor de langere termijn. De omvang van migratie naar Nederland moet zo snel mogelijk drastisch beperkt worden met het omvangrijkste pakket voor grip op migratie ooit. De meerjarenproductieprognose (MPP) is het kader voor de werkzaamheden en financiering van de migratieketen. Voor asielmigratie zet het kabinet als eerste concrete stappen naar het strengste asielregime ooit. Nederland moet behoren tot de categorie lidstaten met de strengste toelatingsregels van de EU.

Grip op migratie

De druk van de fors toegenomen migratie op huisvesting, zorg en onderwijs en specifiek op de asielopvang versterkt de noodzaak tot meer grip op migratie. Dit gebeurt enerzijds door in te zetten op een breed pakket aan maatregelen om het asielstelsel ingrijpend te hervormen, de instroom te beperken en de asielketen per direct te ontlasten. Anderzijds door meer sturing en keuzes in de gewenste vormen van migratie zoals kennis- en arbeidsmigratie en verblijfskaders voor het aantrekken van internationaal talent.

Onderdeel van dat pakket is ook de aanpak van mensensmokkel en het versterken van de Europese buitengrenzen, tot doeltreffende regulering van asielmigratie in EU-verband en het bevorderen van brede migratiepartnerschappen met herkomst- en transitlanden. Daarbij is 2025 een belangrijk jaar voor de nationale implementatie van het EU Asiel- en migratiepact en voor het verder ontwikkelen van doorstroomlocaties voor statushouders - daar waar mogelijk gekoppeld aan werkgelegenheid in de regio.

Instroom, doorstroom, opvang, uitstroom en vertrek asiel

We werken aan grip op asielmigratie. Nederland kan de grote instroom van asielzoekers niet aan. Het Nederlandse asielsysteem is in de huidige vorm onhoudbaar. Daarom zet dit kabinet in op een breed pakket aan maatregelen om het asielstelsel ingrijpend te hervormen, de instroom te beperken en de asielketen per direct te ontlasten. Op basis van artikel 110 van de [Vreemdelingenwet 2000](#) (Vw) wordt op voordracht van de minister-president een koninklijk besluit vastgesteld, waarmee artikel 111 Vw in werking wordt gesteld. Dit biedt de regering de mogelijkheid voor het geval van buitengewone omstandigheden regels te stellen die afwijken van bepalingen uit de hoofdstukken 1 tot en met 7 Vw. Om geen tijd te verliezen start het kabinet tevens (1) een traject voor een tijdelijke asielcrisiswet om de acute asielinstroom en opvangcrisis te bestrijden, waarbij het kabinet eveneens maatregelen treft die buiten de bepalingen van de Vreemdelingenwet 2000 vallen, (2) maakt het kabinet zo snel mogelijk in Brussel kenbaar dat Nederland een opt-out van Europese asiel- en migratieregulering wil, en (3) start het kabinet een asielhervormingspakket

van wets- en beleidswijzigingen om tot een structurele hervorming van het asielstelsel te komen. Het kabinet zet in op een tweestatusstelsel met forse beperkingen op het terrein van nareis, opvang van kansarme asielzoekers op aparte locaties met een apart en zo veel mogelijk versoberd regime, kortere procedures en de afschaffing van de asielvergunning voor onbepaalde tijd.

Daarnaast zet Nederland in 2025 in op doeltreffende implementatie op Europees en nationaal niveau van het eerdergenoemde Asiel- en Migratiepact. Dit pact moet bijdragen aan het doeltreffend reguleren van irreguliere migratie aan de EU-buitengrenzen en het tegengaan van irreguliere secundaire migratie tussen de lidstaten. Ook bij de implementatie van het pact is de inzet om Nederland te laten behoren tot de categorie lidstaten met de strengste toelatingsregels van Europa.

In aanvulling daarop zet Nederland in op het ontwikkelen van migratiepartnerschappen met relevante herkomst- en transitlanden. Daarbij liggen de Europese inzet en de bilaterale inzet in elkaars verlengde. Die partnerschappen hebben onder andere als doel om irreguliere migratie tegen te gaan, terugkeer te bevorderen van uitgeprocedeerde asielzoekers en bescherming van migranten te versterken.

Reguliere migratie, grenzen en nationaliteit

Aan de Nederlandse grenzen zal de controle geïntensiveerd worden binnen het kader van de Schengen-gedragscode. Met het implementeren van het Europese raamwerk versterken we het beheer van de buitengrenzen. Hieronder valt de screeningsrichtlijn, de Europese Grens- en Kustwachtverordening, de Schengenevaluatieverordening en de nieuwe of aangepaste Europese informatiesystemen, zoals het Entry-Exit Systeem en het European Travel Information and Authorisation System (ETIAS). Ook werken we de rol van publiek-private samenwerking verder uit om de grenspassage te stroomlijnen. En we blijven ons inzetten voor andere, innovatieve grenspassage-projecten, zoals de Digital Travel Credential om op deze manier onze grensbewaking te verbeteren.

Ook versterken we de aanpak van mensensmokkel. Dat doen we onder andere door het operationaliseren van het beleidskader mensensmokkel 2023. Prioriteit blijft het beschermen van de openbare orde en veiligheid in relatie tot vreemdelingen. Dat gebeurt door effectief vreemdelingentoezicht en de aanpak van overlastgevende, criminele en/of onrechtmatig verblijvende vreemdelingen.

Voor migranten die een bijdrage leveren aan de Nederlandse kenniseconomie, onze concurrentiekracht en ons innovatief vermogen gaan we verder met het stroomlijnen van het toelatingsbeleid. Zo gaan we aan de slag met het afronden en opvolgen van een diepte-evaluatie van de regeling zoekjaar hoogopgeleiden. Met het oog op het beschermen van kennis in Nederland en de nationale veiligheid, in het bijzonder economische veiligheid, wegen we fraudegevoeligheid en risico's van misbruik van die regelingen hierin mee. Alle betrokken partijen, juist ook in de uitvoering, blijven samenwerken om de balans tussen handhaving en dienstverlening zorgvuldig te bewaken.

Om aan te sluiten op de in 2021 gewijzigde SZW-regelgeving voor inburgering van nieuwkomers in Nederland passen we de regelgeving inzake naturalisatie aan. Het kabinet scherpt de voorwaarden voor het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit aan door de taaleis voor naturalisatie in beginsel voor iedereen te verhogen naar niveau B1.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari 2022 vluchtten veel mensen naar de EU. Om dit in goede banen te leiden, activeerde de EU voor het eerst de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB). Hiermee hebben ontheemden uit Oekraïne recht op bescherming en opvang. In juni 2024 is de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne aangenomen. Helaas is het einde van het conflict nog niet in zicht. Nu het conflict in Oekraïne voortduurt neemt de noodzaak toe om het tijdelijke karakter van opvang en voorzieningen door te ontwikkelen voor ontheemden uit Oekraïne die op grond van de RTB in Nederland verblijven. Zo bevorderen we de zelfredzaamheid en participatie van ontheemden uit Oekraïne. Daarom vindt het kabinet het van belang dat sinds deze zomer het leefgeld moet worden stopgezet bij voldoende inkomsten uit werk en dat ontheemden een financiële bijdrage leveren aan de kosten van de opvang.

2.3 Belangrijkste beleidsmatige mutaties

De onderstaande tabellen bevatten de belangrijkste mutaties voor respectievelijk de uitgaven en ontvangsten na de eerste suppletoire begroting 2024. De mutaties tot en met de eerste suppletoire begroting zijn opgenomen bij het Ministerie van JenV.

De mutaties die groter zijn dan € 10 mln. worden toegelicht en indien politiek relevant worden ook kleinere mutaties toegelicht.

Tabel 1 Belangrijkste beleidsmatige uitgavenmutaties t.o.v. vorig jaar (bedragen x € 1.000)						
	Artikel	2025	2026	2027	2028	2029
Stand eerste suppletoire begroting 2024		9.465.785	6.707.388	2.115.560	2.115.531	2.115.531
Belangrijkste suppletoire mutaties						
1	Verduurzaming Rijksvastgoed	37	16.205	0	0	0
2	Beperken asielinstroom	37	0	0	- 467.554	- 935.109
3	Taalonderwijs Oekraïense ontheemden	37	- 10.000	0	0	0
4	Loon -en prijsbijstelling	37	20.320	20.393	38.095	38.094
5	Bonussen spreidingswet	37	- 12.000	0	0	0
6	Opvang ontheemden	37	0	3.041.000	1.168.000	0
Overige mutaties miljoenennota/ ontwerpbegroting			588	438	138	288
Stand ontwerpbegroting 2025		9.480.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804

Toelichting

1. Verduurzaming Rijksvastgoed
Het Rijksvastgoedbedrijf draagt bij aan een duurzamer Nederland. Vanuit BZK worden middelen uit het Klimaatfonds ten behoeve van de verduurzaming van Rijksvastgoed overgeheveld naar het ministerie van

Asiel en Migratie. Het betreft € 15,24 mln. voor COA en € 0,97 voor IND.

2. **Beperken asielinstroom**
De asielbegroting van Asiel en Migratie wordt in samenhang met het maatregelenpakket op het terrein van asiel in 2027 verlaagd met € 467,6 mln. en vanaf 2028 structureel met € 935,1 mln. De aanvullende middelen die bij de eerste supplettoire begroting 2024 beschikbaar zijn gesteld, zijn niet meerjarig toegekend waardoor het budget vanaf 2027 een sterke daling laat zien naar € 1,3 mld. vanaf 2029.
3. **Taalonderwijs Oekraïense ontheemden.**
Asiel en Migratie draagt incidenteel bij aan het taalonderwijs voor Oekraïense ontheemden in 2025. Hiervoor wordt € 10 mln. voor 2025 overgeheveld naar OCW.
4. **Loon- en prijsbijstelling**
De toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2024-2029 wordt met deze mutatie doorverdeeld naar de desbetreffende artikelen.
5. **Bonussen spreidingswet**
Er worden door de gemeenten meer bonussen aangevraagd in het kader van de Wet Gemeentelijke Taak asielopvang. Daarom wordt door middel van een kasschuif van € 12 mln. van 2025 naar 2024 naar voren gehaald voor de bonussen.
6. **Opvang ontheemden**
Onlangs is de Regeling tijdelijke Bescherming voor ontheemden uit Oekraïne verlengd tot en met 4 maart 2027. Dit betekent dat er tot en met 4 maart 2027 ontheemden moeten worden opgevangen. Met deze mutatie zorgen we dat er in 2026 en 2027 voldoende budget is om de opvang door gemeenten ook te bekostigen.

Tabel 2 Belangrijkste beleidsmatige ontvangstenmutaties t.o.v. vorig jaar (bedragen x € 1.000)

Artikel	2025	2026	2027	2028	2029
Stand eerste supplettoire begroting 2024	12.826	13.826	13.826	13.826	13.826
Belangrijkste supplettoire mutaties	0	0	0	0	0
Overige mutaties miljoenennota/ ontwerpbegroting	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2025	12.826	13.826	13.826	13.826	13.826

2.4 Openbaarheidsparagraaf

In de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' heeft het kabinet onder andere maatregelen aangekondigd gericht op actieve openbaarmaking van informatie en op verbetering van de informatiehuishouding bij de ministeries ('Open op orde'). Verder schrijft artikel 3.5 van de Wet open overheid voor dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht

besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en in de jaarlijkse verantwoording verslag doet van de uitvoering ervan (de openbaarheidsparagraaf). Het doel van de Woo is een open overheid, die zorgdraagt voor een adequate en toegankelijke informatievoorziening op basis van een ordentelijke informatiehuishouding.

De coördinatie van de activiteiten op het gebied van de actieve openbaarmaking is nog bij JenV centraal belegd met een programmatisch aanpak op een meerjarig portfolio, opgebouwd langs de vier actielijnen van Open Op Orde. Sinds begin 2024 is de afhandeling van Woo-verzoeken binnen het bestuursdepartement van JenV gecentraliseerd, ten behoeve van een tijdige, kwalitatief betere afhandeling van die verzoeken. De verslaglegging hiervan is opgenomen in de begroting van JenV.

2.4 Strategische Evaluatie Agenda

De Strategische Evaluatie Agenda (SEA) is in 2021 geïntroduceerd als één van de instrumenten van het herziene Rijksbrede evaluatiestelsel. In de afgelopen jaren zijn er diverse evaluaties en onderzoeken verricht op de twee thema's van AenM die in (meerdere of mindere mate) inzicht geven in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid. Voor het thema Toegang, toelating en opvang vreemdelingen zullen deze inzichten komende jaar input leveren voor de periodieke rapportage en voor het thema Terugkeerbeleid in 2026. De nieuwe kabinetsperiode zal tot eventuele wijzigingen kunnen leiden in de thema-indeling en de geplande evaluaties/onderzoeken. De SEA is een meerjarig evaluatie-instrument die voornamelijk is gericht op lopend beleid, wijzigingen in de onderzoeks-programmering kunnen plaatsvinden op basis van de prioriteiten uit het Hoofdlijnenakkoord en het Regeerprogramma.

Tabel 3 Strategische Evaluatie Agenda

Thema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotings-artikel(en)
Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	Periodieke rapportage	2025	Te starten	Syntheseonderzoek naar het thema Toegang, toelating en opvang vreemdelingen en de bijbehorende subthema's.	37.2
Terugkeerbeleid	Periodieke rapportage	2026	Te starten	Syntheseonderzoek naar het thema Terugkeerbeleid en de bijbehorende subthema's.	37.3

Voor het meest recente overzicht van de realisatie van periodieke rapportages (voorheen beleidsdoorlichtingen) staat op de site [Rijksfinancien.nl](https://rijksfinancien.nl). In «Bijlage 5: Uitwerking Strategische Evaluatie Agenda» zijn alle geplande onderzoeken en evaluaties per beleidsthema nader uitgewerkt. De herijkte beleidsthema's op de Strategische Evaluatie Agenda onderstaand nader toegelicht.

Toelichting beleidsthema's

Artikel 37 - Migratie

Toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Het migratiebeleid heeft als breed gesteld doel: een op maatschappelijk verantwoorde wijze en in overeenstemming met internationale verplichtingen gereguleerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland van vreemdelingen, alsmede verkrijging van het Nederlanderschap of de intrekking daarvan. Specifieke doelen binnen artikel 37.2 zijn verder af te leiden uit de Vreemdelingenwet, wet Modern

Migratiebeleid, en eerdere communicatie vanuit vorige Kabinet: tijdige, snelle en zorgvuldige behandeling van verzoeken, doelmatige asielopvang en stimuleren van zelfredzaamheid van migranten. Ook zullen de geplande periodieke rapportages in 2025 en 2026 leiden tot nieuwe inzichten binnen artikel 37.2. De missie van het ministerie van Asiel en Migratie is: weloverwogen en uitvoerbaar migratiebeleid met respect voor de migrant en dat bijdraagt aan de Nederlandse samenleving.

De inzichtbehoefte voor de SEA van artikel 37.2 bestaat globaal uit de evaluatie van onderstaande aspecten ten aanzien van toegang, toelating en opvang van migranten:

- Humane aspecten: maatschappelijk verantwoorde wijze, in overeenstemming met internationale verplichtingen, respect voor de migrant, zelfredzaamheid;
- Impact op de Nederlandse samenleving;
- Kwaliteit: gereguleerd en beheerst, weloverwogen, uitvoerbaar
- Processen: snelheid, zorgvuldigheid en doelmatigheid (per organisatie en ketenbreed).

De SEA van artikel 37.2 heeft vijf sub-thema's: 1) Behandelen asielverzoeken, 2) Asielopvang, 3) Reguliere migratie, 4) Grensbeheer en 5) Overkoepelend. Enkele belangrijke onderzoeksvragen vanuit deze subdoelen zijn:

- Hoe worden asielverzoeken behandeld? (snelheid (binnen termijn), kwaliteit en zorgvuldigheid maar ook over specialisme, maatwerk en differentiatie)
- Wat is de voortgang van de implementatie van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen?
- Wat zijn mogelijkheden om de voorspelbaarheid van de instroom in COA en daarmee de benodigde opvangcapaciteit te vergroten?
- Wat zijn de brede actuele uitvoeringsbaten- en lasten voor gemeenten in het kader van het faciliteren van (nieuwe) asielopvang?
- Welke bijdrage leveren verschillende type migranten?

Terugkeer

Het terugkeerbeleid heeft als doel om onrechtmatig verblijvende vreemdelingen die niet zelf vertrekken te faciliteren bij vrijwillig vertrek of gedwongen te laten vertrekken. Om dit te bewerkstelligen wordt gevolg gegeven aan een afwijzende beschikking door zelfstandig vertrek te bevorderen en daar waar nodig gedwongen vertrek toe te passen, met oog voor een humane terugkeer. Het terugkeerbeleid beoogt te voorkomen dat mensen die geen kans maken op rechtmatig verblijf naar Nederland komen en het draagvlak voor het brede migratiebeleid te behouden.

Gelet hierop is het voor de periodieke rapportage van 2026 nodig om informatie te verzamelen over:

- Tegengaan onrechtmatig verblijf (hoofddoel)
- Preventieve werking (aanname)
- Behouden draagvlak (aanname)
- Bevorderen zelfstandig vertrek (subdoel)
- Effectieve toezichtsmaatregelen en gedwongen vertrek (subdoel)
- Oog voor mensenrechten en menselijke maat (subdoel)

Er is voor gekozen om de SEA onderzoeken over terugkeer thematisch in te delen in vier sub-thema's: 1) begeleiding & ondersteuning, 2) toezichtsmaatregelen, 3) samenwerking keten & internationaal en 4) overkoepelend. Enkele belangrijke onderzoeksvragen vanuit deze subdoelen zijn:

- Wat beweegt migranten Nederland te verlaten?
- In hoeverre is de terugkeerondersteuning aan derdelanders uit Oekraïne effectief geweest en welke neveneffecten waren van toepassing?
- Wat is de (relatieve) doeltreffendheid en doelmatigheid van toezichtsmaatregelen?
- Wat kunnen we leren van andere landen over stapelproblematiek wat betreft toelatingsaanvragen in relatie tot terugkeer?
- Hoe effectief is de samenwerking binnen beleid t.a.v. specifieke groepen?
- Wat is de relatie tussen terugkeer en draagvlak van het migratiebeleid?
- Inzicht in de groep (en subgroepen van) onrechtmatig verblijvende vreemdelingen. Wie zijn zij en hoe houden zij zich staande?

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 37. Asiel en Migratie

A. Algemene doelstelling

Een op maatschappelijk verantwoorde wijze en in overeenstemming met internationale verplichtingen gereguleerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland van vreemdelingen, alsmede verkrijging van het Nederlanderschap of de intrekking daarvan.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister ontwikkelt en geeft uitvoering aan het vreemdelingenbeleid. Zij heeft daarbij:

- een uitvoerende rol ten aanzien van de opvang van asielzoekers, de afwikkeling van toelatingsprocedures in Nederland en de terugkeer van vreemdelingen uit Nederland;
- verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Vreemdelingenwet door het geheel aan overheidsorganisaties dat zich (primair) met het vreemdelingen- en nationaliteitsbeleid bezighoudt;
- verantwoordelijkheid voor de uitvoeringsorganisaties Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV), het zelfstandig bestuursorgaan Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en voor de centra van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) waar de vreemdelingenbewaring en de grensdetentie ten uitvoer wordt gelegd;
- een gezagsrelatie met de Koninklijke Marechaussee en de politie voor wat betreft het vreemdelingentoezicht.

C. Beleidswijzigingen

De beleidswijzigingen zijn opgenomen bij hoofdstuk 2.1 (Beleidsprioriteiten).

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 37 (bedragen x € 1.000)							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Art. Verplichtingen	0	0	9.490.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804
Uitgaven	0	0	9.480.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804
37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	0	0	9.452.543	9.740.097	2.832.388	1.204.218	1.204.218
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	0	0	951.214	894.507	537.886	402.279	402.279
IND	0	0	866.372	809.634	453.013	317.406	317.406
DJI - Vreemdelingsbewaring en uitzetcentra	0	0	84.842	84.873	84.873	84.873	84.873
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	0	0	4.502.164	4.890.105	1.016.100	691.390	691.390
COA	0	0	4.062.600	4.422.334	906.455	616.857	616.857
NIDOS - opvang	0	0	439.564	467.771	109.645	74.533	74.533
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	0	0	3.602.515	3.716.988	1.152.348	0	0
Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	0	0	3.602.515	3.716.988	1.152.348	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>	0	0	49.191	49.191	33.145	17.801	17.801
Vluchtelingenwerk Nederland	0	0	13.052	13.052	13.050	13.049	13.049
Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	0	0	31.385	31.385	15.342	0	0
Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)	0	0	2.776	2.776	2.776	2.775	2.775
Overige Subsidies	0	0	1.978	1.978	1.977	1.977	1.977
<i>Opdrachten</i>	0	0	347.459	189.306	92.909	92.748	92.748
Programma Keteninformatisering	0	0	9.178	10.093	9.978	9.978	9.978
Versterking vreemdelingenketen	0	0	125.429	87.284	82.621	82.770	82.770
Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	0	0	212.852	91.929	310	0	0
37.3 Terugkeer en bewaring vreemdelingen	0	0	28.355	29.122	21.851	14.586	14.586
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	0	0	9.024	7.556	5.669	3.784	3.784
DJI - Dienst vervoer en ondersteuning	0	0	9.024	7.556	5.669	3.784	3.784
<i>Subsidies (regelingen)</i>	0	0	10.103	10.667	8.005	5.342	5.342
REAN-regeling	0	0	6.557	6.965	5.227	3.488	3.488
Overige Subsidies	0	0	3.546	3.702	2.778	1.854	1.854
<i>Opdrachten</i>	0	0	9.228	10.899	8.177	5.460	5.460
Vreemdelingen vertrek	0	0	9.228	10.899	8.177	5.460	5.460
Ontvangsten	0	0	12.826	13.826	13.826	13.826	13.826

Budgetflexibiliteit

Tabel 5 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 37

	2025
Juridisch verplicht	100%
bestuurlijk gebonden	0%
beleidsmatig gereserveerd	0%
nog niet ingevuld / vrij te besteden	0%

Ten aanzien van de budgetflexibiliteit voor 2025 is 100% van de begrote bedragen juridisch verplicht. De bijdragen aan de IND, het COA, Nidos en Vluchtelingenwerk Nederland zijn juridisch verplicht evenals een groot gedeelte van de opdrachten die voortvloeien uit het programma van de keteninformatisering en de uitgaven voor de vervoersbewegingen van de vreemdelingen. Dit laatste als gevolg van een meerjarig convenant met het agentschap DJI.

E. Toelichting op de financiële instrumenten

37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Deze begroting kent een forse toename in de benodigde middelen voor de migratieketen welke met name wordt veroorzaakt door een toenemende bezetting bij met name het COA en Nidos gebaseerd op het ramingsinstrument van de migratieketen, de Meerjaren Productie Prognose (MPP) en de situatie in de Oekraïne.

De nieuwe instroom in combinatie met de bestaande werkvoorraad bij de IND vraagt om een hogere inzet van de IND waarvoor meer capaciteit benodigd is. In deze begroting zijn de financiële effecten hiervan verwerkt. Tevens zorgt de huidige instroom er voor dat, in combinatie met de beperkte uitstroom van vergunninghouders naar gemeenten, de bezetting bij zowel COA als het Nidos zal toenemen in de komende jaren. De begroting is bijgesteld op deze verwachting. De benodigde middelen zijn in deze begroting t/m 2026 verwerkt. De uitwerking van de maatregelen uit het hoofdlijnenakkoord moet op termijn invulling gaan geven aan het beperken van de instroom.

Kengetallen vreemdelingenketen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kengetallen voor de vreemdelingenketen. De hoogte van de instroom (asiel, regulier en naturalisatie) is een belangrijke bepalende factor voor de werkhoeveelheid en daarmee voor de bijdragen aan de organisaties in de vreemdelingenketen.

Tabel 6 Kengetallen aantallen in de vreemdelingenketen						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Asiel						
Asielinstroom	50.670	69.820	76.400	78.780	24.730	24.730
Overige instroom	8.690	5.000	5.000	5.000	2.500	2.500
Opvang COA						
Instroom in de opvang	55.980	77.500	84.360	86.790	25.000	25.000
Uitstroom uit de opvang	43.690	51.590	51.310	52.040	42.210	25.000
Gemiddelde bezetting in de opvang	55.690	81.600	114.650	149.400	132.190	132.190
Toegang en toelating IND)						
Instroom Machtiging tot voorlopig verblijf nareis	22.500	21.830	24.390	27.780	30.280	25.370
Instroom Verblijfsvergunning regulier	65.880	68.460	71.000	72.000	73.000	74.000
Instroom Toelating en Verblijf	76.070	86.400	78.320	80.330	82.080	81.610
Instroom Visa	1.770	1.800	2.000	2.000	2.000	2.000
Instroom	43.930	37.000	37.000	50.000	50.000	50.000
Naturalisatie verzoeken						
Streefwaarden Terugkeer (%)						
Zelfstandig	44%	30%	30%	30%	30%	30%
Gedwongen	23%	20%	20%	20%	20%	20%
Zelfstandig zonder toezicht	33%	50%	50%	50%	50%	50%

Bronnen: INDIS/INDIGO, Maandrapportage COA, KMI en Meerjaren Productie Prognoses (MPP) Vreemdelingen

Begrotingsreserve Asiel en ODA-toerekening

De begrotingsreserve Asiel is in 2010 gecreëerd toen het asioldossier in plaats van generaal specifiek werd en is aan de Tweede Kamer gemeld via de begroting 2011¹. De asielreserve is bedoeld om fluctuaties in de lastig voorspelbare uitgaven voor (de instroom van) asielzoekers op te vangen. Omdat Asiel opnieuw een generaal dossier wordt, zal de asielreserve vanaf 2025 worden opgeheven. De resterende middelen in de reserve (€ 9,13 mln.) worden in 2024 ingezet ter dekking van asieltegevallers.

In de onderstaande tabel zijn de bedragen opgenomen die vanuit de verschillende JenV en AenM onderdelen worden toegerekend aan de ODA in het kader van de eerstejaarsopvang asielzoekers uit DAC-landen (Het Development Assistance Committee (DAC) van de OESO stelt deze lijst van landen samen). Onderstaande tabel is opgenomen naar aanleiding van een toezegging van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp².

Tabel 7 ODA-aandeel Begroting JenV en AenM in kader van opvangkosten voor asielzoekers (x € 1.000)

	bedrag
Bijdrage COA	1.718.754
Bijdrage Nidos	44.851
IND (tolken)	5.600
Rechtsbijstand	51.680
Vluchtelingenwerk Nederland	12.366
Totaal	1.833.252

Bijdragen aan agentschappen

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

De IND is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid en het beleid ten aanzien van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Dat houdt in dat de IND alle aanvragen beoordeelt van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven of die Nederlander willen worden.

De IND wordt voornamelijk bekostigd door de bijdrage van AenM en verder uit opbrengsten van leges die vreemdelingen betalen voor het behandelen van aanvragen voor een reguliere verblijfsvergunning of verzoeken tot naturalisatie.

De bijdrage aan de IND is significant verhoogd tot en met 2026, omdat zij aanzienlijk meer werk heeft te verrichten. Zo zijn er hogere aantallen asielzoekers op wiens aanvraag de IND een beslissing dient te nemen, neemt het aantal aanvragen op het gebied van reguliere migratie toe en voert de IND extra werkzaamheden uit aan de (documentatie van) Oekraïense ontheemden.

De IND moet voor alle Oekraïners die in Nederland verblijven zorgen voor de juiste toelatingspapieren behorend bij hun status. Om deze extra kosten te dekken wordt het budget in 2024 en 2025 verhoogd met € 8,8 mln.

In onderstaande tabel wordt zichtbaar hoe het budget voor 2025 is verdeeld over de verschillende productgroepen van de IND.

¹ Kamerstukken II, 2010-2011, [32 500-VI, nr. 2](#)

² Kamerstukken II, 2015-2016, [34 300, nr. 58](#)

Tabel 8 Bekostiging IND (bedragen x € 1.000)

Productgroep	bedrag	%
Asiel	384.180	41,5%
Regulier	301.048	32,5%
Naturalisatie	20.043	2,2%
Ketenondersteuning	7.991	0,9%
<i>productie (pxq)</i>	<i>713.262</i>	
Lumpsum	169.717	18,3%
Specifiek (G&V, KV, WOO)	4.551	0,5%
Werkzaamheden OEK	8.842	1,0%
Dwangsommen	30.000	3,2%
Totale bekostiging	926.372	100,0%
Leges	- 60.000	
Bijdrage AenM	866.372	

Tabel 9 Kengetallen IND doorlooptijden: percentage vreemdelingenzaken waarop binnen de wettelijke termijn is besloten

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Asiel	78%	90%	90%	90%	90%	90%
Regulier	83%	95%	95%	95%	95%	95%
Naturalisatie	94%	95%	95%	95%	95%	95%

In de agentschapsparagraaf van de IND vindt u verdere informatie.

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

Samen met de ketenpartners in de migratieketen werkt DJI aan het (gedwongen) vertrek van vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland.

DJI is onder meer verantwoordelijk voor aan de grens geweigerde vreemdelingen en illegale vreemdelingen aan wie een vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd. De vreemdelingen verblijven op grond van een bestuursrechtelijke maatregel in een detentiecentrum. Ook is DJI verantwoordelijk voor vreemdelingen die in het kader van strafrecht zijn ingesloten.

DJI draagt zorg voor de vreemdeling vanaf het moment dat hij of zij bij hen verblijft. DJI werkt daarin nauw samen met onder meer DTenV, Politie, KMar, IND en COA. Het is de taak van DJI om vreemdelingen in de detentiecentra zo goed mogelijk te verzorgen, te ondersteunen bij voorbereiding van de terugkeer en hen beschikbaar te houden voor vertrek uit Nederland.

Ten behoeve van gezinnen met minderjarige kinderen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) is de Gesloten Gezinsvoorziening (GGV) te Zeist beschikbaar. Daarnaast werkt DJI samen met het COA, bijvoorbeeld als het gaat om de opvang van asielzoekers in de handhaving- en toezichtlocatie (HTL).

Bijdragen aan ZBO's en RWT's

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) draagt zorg voor de opvang van vreemdelingen in Nederland. Het COA biedt vreemdelingen huisvesting, verstrekt middelen van bestaan en geeft begeleiding. Het opvangbeleid is gericht op de opvang van asielzoekers gedurende de

asielprocedure. Daarnaast biedt het COA onderdak aan vreemdelingen die meewerken aan hun terugkeer en aan gezinnen met minderjarige kinderen die zijn uitgeprocedeerd.

De verwachte uitgaven voor het COA zijn vanaf 2024 jaarlijks fors verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door de verwachte hogere instroom van asielzoekers en daarmee een toename van de bezetting bij het COA en omdat er nog te weinig reguliere opvangplekken zijn waardoor duurdere noodopvang noodzakelijk is.

Tabel 10 Bekostiging COA

kostencategorie	Aandeel
Personeel	21%
Materieel en Regelingen	68%
Rente en afschrijving	2%
Gezondheidszorg	9%
Totaal	100%

Tabel 11 Prestatie-indicator Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (in maanden)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Gemiddelde opvangduur vergunninghouders na vergunningverlening	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Gemiddelde verblijfsduur opvang op basis van uitstroom	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6

Stichting Nidos

Stichting Nidos is op grond van het Burgerlijk Wetboek aangewezen als instantie die belast is met de (tijdelijke) voogdij over alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV). In het algemeen begeleidt de voogd een AMV tot deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, is herenigd met zijn/haar ouders, of tot het moment dat een jongere terugkeert naar het land van herkomst. Voorts is Nidos ook belast met de opvang van AMV's. AMV's die bij aankomst in Nederland 15 jaar en ouder zijn worden tijdens de asielprocedure en na een afwijzing opgevangen door het COA. Zodra een AMV een verblijfsstatus krijgt, wordt hij of zij opgevangen door Nidos. In het verlengde hiervan verzorgt Nidos ook de opvang en begeleiding voor (ex-)AMV's tussen 18 en 21 jaar oud die nog niet voldoende in staat zijn zelfstandig in Nederland te wonen, werken en leven. Verder verzorgt Nidos ook de opvang voor een deel van de AMV's in opvanggezinnen (OWG). Deze ziet in beginsel op kinderen die bij aankomst jonger dan 15 jaar zijn. Een andere kerntaak voor Nidos is om door middel van de maatregel van ondertoezichtstelling (OTS) de opvoedsituatie te verbeteren van minderjarige vreemdelingen die met hun ouders in Nederland zijn.

De bijdrage aan Nidos bestaat uit begeleidingskosten (voogdij, jeugdbescherming en begeleiding) en verzorgingskosten (met name opvang). Deze bijdrage wordt op basis van jaarplannen verstrekt en is voor voogdij gerelateerd aan het aantal AMV's onder begeleiding van Nidos en voor verzorging aan het aantal opgevangen AMV's. Het aantal AMV's onder begeleiding en in de opvang is afhankelijk van de in- en uitstroom van AMV's (uitstroom bijvoorbeeld als gevolg van gezinshereniging) en het bereiken van de leeftijd van 18 jaar van de AMV's.

Nidos begeleidt, net als AMV's in het asielproces, ook alleenstaande minderjarigen uit Oekraïne.

Het hieronder gehanteerde normbedrag voor verzorgingskosten is afhankelijk van de verdeling over de verschillende opvang vormen (pleeggezin, woongroep of wooneenheid). Deze is geraamd op basis van de verwachte opbouw van de AMV-populatie. Afrekening vindt jaarlijks plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten voor opvang.

Tabel 12 Kengetal instroom en bezetting AMV's

	2023	2024	2025
Instroom AMV's	6.488	7.140	6.770
Aantal pupillen onder Nidos begeleiding	8.501	14.150	12.950

Tabel 13 Kosten AMV's (bedragen * € 1)

	2023	2024	2025
Begeleidingskosten per AMV	9.059	9.496	9.496
Verzorgingskosten per AMV	26.971	33.546	33.546
Instroomteam (organiseren initiële begeleiding en opvang)	7.260	7.623	7.623

Bijdragen medeoverheden

Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen

Door de Russische invasie van Oekraïne zijn miljoenen Oekraïners ontheemd geraakt. Sinds de invasie is een groot aantal ontheemden naar Nederland gekomen. Inmiddels verblijven meer dan 118.000 (juli 2024) ontheemden in Nederland, waarvan 91.000 in gemeentelijke opvang. Het realiseren van voldoende opvanglocaties van voldoende kwaliteit is een taak van de gemeenten.

- Gemeenten krijgen conform de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne een vergoeding voor het realiseren en exploiteren van plekken in de gemeentelijke en de particuliere opvang voor ontheemden uit Oekraïne
- Tot eind 2023 waren de 25 veiligheidsregio's verantwoordelijk voor het spreidingsvraagstuk binnen de regio. Vanaf begin 2024 is deze taak verschoven naar de Provinciale Regie Tafels (PRTs). Daarnaast spelen veiligheidsregio's en diverse gemeenten een rol bij de eerste opvang bij aankomst in Nederland. Provincies, veiligheidsregio's, GGD-en en gemeenten met een rol in de coördinatie en eerste opvang van ontheemden worden bekostigd via de Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale Openbare Lichamen.
- In 2024 wordt het budget geraamd op € 3,4 en in 2025 op € 3,6 mld.

Subsidies

Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen

Bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne wordt gebruik gemaakt van de diensten van NGO's (non-gouvernementele organisatie) die daarvoor een subsidie ontvangen. Het betreft met name VWN (Vluchtelingenwerk Nederland) en het Rode Kruis. Het budget wordt in 2025 geraamd op € 31 mln.

Opdrachten

Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen

- De belangrijkste opdrachten onder deze post zijn Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne (KCIO) en de Regeling Medische Zorg Ontheemden (RMO).

- Het KCIO is verantwoordelijk voor het plaatsen van nieuwe instroom aan beschikbare capaciteit, en verzamelt daartoe informatie over capaciteit en bezetting van alle gemeenten in Nederland. De kosten worden in 2025 geraamd op € 6 mln.
- Ontheemden uit Oekraïne hebben recht op medische zorg. Dit is geregeld in de Regeling Medische Zorg Oekraïne (RMO). De geschatte kosten voor 2025 bedragen € 204 mln.

37.3 Terugkeer

Bijdragen aan agentschappen

Dienst Justitiële Inrichtingen

De Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV) schakelt de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DVenO) van DJI in voor het vervoer van vreemdelingen die geen recht op verblijf meer hebben in Nederland, bijvoorbeeld voor het vervoer naar ambassades in het kader van een terugkeertraject, evenals vervoer naar luchthavens.

Subsidies

REAN-regeling

REAN staat voor Return and Emigration Assistance from the Netherlands en betreft een programma waarmee vrijwillige terugkeer en herintegratie wordt ondersteund.

De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in Nederland voert op verzoek van het ministerie van AenM het REAN-programma uit. Op basis van dit programma biedt IOM praktische terugkeerondersteuning aan vreemdelingen die naar Nederland zijn gekomen met het oog op langdurig verblijf en zelfstandig uit Nederland willen vertrekken, maar niet over voldoende middelen beschikken om hun eigen vertrek te organiseren. Daarnaast wordt via het REAN-programma aan een specifieke groep vreemdelingen herintegratieondersteuning aangeboden in het land van herkomst. De IOM levert daarmee een bijdrage aan de uitvoering van het Nederlandse terugkeerbeleid.

Overige subsidies

Niet-gouvernementele organisaties in Nederland voeren op grond van de «Subsidieregeling ondersteuning zelfstandig vertrek 2019» projecten uit met als doel om onrechtmatig verblijf van vreemdelingen in Nederland te voorkomen of te beëindigen door hun zelfstandig vertrek uit Nederland te ondersteunen. De nadruk ligt op activiteiten die erop gericht zijn vertrekplichtige vreemdelingen te bewegen tot zelfstandig vertrek uit Nederland. Daarnaast beoogt de subsidieregeling gemeenschapsonderdanen die de intentie hadden om zich voor langere duur in Nederland te vestigen, die het niet gelukt is om in Nederland voldoende inkomsten te genereren om in hun eigen levensonderhoud te voorzien, die voor overlast (kunnen) zorgen en die sociaal maatschappelijke begeleiding nodig hebben bij hun terugkeer of herintegratie, te ondersteunen bij terugkeer. Daarnaast worden incidentele pilot projecten gericht op het vertrek van vreemdelingen gesubsidieerd.

Opdrachten

Vertrek Vreemdelingen

Als professionele terugkeerorganisatie voert de Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV) het terugkeerbeleid uit. De DTenV regisseert met behulp van casemanagement het vertrek van vreemdelingen die geen recht hebben op verblijf in Nederland. Uitgangspunt is dat de eigen verantwoordelijkheid van de vreemdeling voorop staat. Bij vertrek kan de vreemdeling ondersteuning krijgen van de Nederlandse overheid. Pas wanneer de vreemdeling niet zelfstandig vertrekt en geen hulp aanvaardt van de DTenV of een andere organisatie, gaat de DTenV over tot gedwongen vertrek. Waar dat kan worden vreemdelingen Nederland uitgezet vanuit vreemdelingenbewaring of (strafrechtelijke) detentie. Zo levert de DTenV een bijdrage aan de veiligheid, het maatschappelijk evenwicht en aan het draagvlak voor het Nederlandse toelatingsbeleid.

Ontvangsten

De geraamde ontvangsten bestaan uit diverse kleinere ontvangsten.

4. Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 91. Apparaat kerndepartement

Op dit artikel worden de personele en materiële uitgaven en ontvangsten van het kerndepartement van Asiel en Migratie weergegeven. Het betreft hier de verplichtingen en uitgaven voor zowel personeel (waaronder ambtelijk personeel en inhuur externen) als materieel (waaronder ICT-uitgaven en SSO's).

Uitgaven

Het budget van de uitgaven kerndepartement staan thans nog op de begroting van het ministerie van JenV en worden overgeboekt nadat de verwerking van de taakstelling uit het HLA heeft plaatsgevonden.

Totaaloverzicht apparaatsuitgaven/kosten

De Minister van AenM is verantwoordelijk voor het agentschap IND. In de onderstaande tabel zijn de totale apparaatskosten van de IND weergegeven. Deze worden verder uitgesplitst en toegelicht in de agentschapsparagraaf. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de apparaatsuitgaven van de ZBO's en RWT's. Alle begrotingsgefinancierde ZBO's en RWT's zijn in het overzicht opgenomen.

Tabel 14 Totaaloverzicht apparaatsuitgaven/kosten							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Apparaatskosten IND	0	0	816.222	759.484	402.863	267.256	267.256
Apparaatskosten ZBO's en RWT's							
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	0	0	1.015.650	1.105.584	226.614	154.214	154.214
Stichting Nidos	0	0	109.891	116.943	27.411	18.633	18.633

4.2 Artikel 92. Nog onverdeeld

De grondslag voor het in de begroting opnemen van het niet-beleidsartikel «Nog onverdeeld» staat in artikel 2, lid 7 van de Comptabiliteitswet 2016 (CW). Dit niet-beleidsartikel wordt uitsluitend gebruikt voor het tijdelijk «parkeren» van nog te verdelen loon- en prijsbijstellingen, andere nog te verdelen middelen en nog te verdelen taakstellingen.

Uitgaven

Op artikel 92 staan nog onverdeelde middelen die in een later stadium worden toebedeeld aan de andere artikelen. Hiervan is op dit moment in de begroting van AenM geen sprake.

5. Begroting agentschappen

5.1 Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is de toelatingsorganisatie van Nederland die als uitvoeringsorganisatie het immigratie- en asielbeleid effectief en efficiënt uitvoert in samenwerking met de partners in de keten. Dit houdt in dat de IND de aanvragen beoordeelt van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven of personen die Nederlander willen worden.

Tabel 15 Meerjarige begroting van baten en lasten (Bedragen x € 1.000)							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Baten							
Omzet	796.433	850.388	926.372	869.634	513.013	377.406	377.406
waarvan omzet moederdepartement	721.066	783.888	866.372	809.634	453.013	317.406	317.406
waarvan omzet overige departementen	–						
waarvan omzet derden	75.367	70.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Rentebaten	3.497						
Vrijval voorzieningen	229						
Bijzondere baten							
Totaal baten	800.160	850.388	926.372	869.634	513.013	377.406	377.406
Lasten							
Apparaatskosten	620.247	743.034	816.222	759.484	402.863	267.256	267.256
Personele kosten	500.359	585.731	628.919	602.181	245.560	109.953	109.953
waarvan eigen personeel	402.380	502.386	573.118	541.963	221.004	98.958	98.958
waarvan inhuur externen	93.587	73.267	50.801	55.218	19.556	5.995	5.995
waarvan overige personele kosten	4.391	10.078	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Materiële kosten	119.889	157.303	187.303	157.303	157.303	157.303	157.303
waarvan apparaat ICT	826	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
waarvan bijdrage aan SSO's	72.115	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
waarvan overige materiële kosten	46.948	86.303	116.303	86.303	86.303	86.303	86.303
Materiële programmakosten	85.965	104.150	104.150	104.150	104.150	104.150	104.150
Afschrijvingskosten	3.634	3.204	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
- Materieel	1.163	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
waarvan apparaat ICT	1.000	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
waarvan overige materiele kosten	163	200	200	200	200	200	200
- Immaterieel	2.471	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Rentelasten	0	0	0	0	0	0	0
Overige lasten	29.677	0	0	0	0	0	0
waarvan dotaties voorzieningen	29.664	0	0	0	0	0	0
waarvan bijzondere lasten	13	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	739.524	850.388	926.372	869.634	513.013	377.406	377.406
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitvoering	60.636	0	0	0	0	0	0
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	60.636	0	0	0	0	0	0

Toelichting meerjarige begroting van baten en lasten

Baten

De totale omzet is gebaseerd op de vastgestelde kostprijzen (P), de verwachte instroom- en productieaantallen (Q), de lumpsumbekostiging voor de materiële kosten (ICT, huisvesting e.d.) en de kosten voor de

staf. In de tabel doelmatigheidsindicatoren is de omzet gesplitst naar hoofdproduct. De bekostiging van de IND bestaat uit een bijdrage van het moederdepartement en de leges van derden.

Omzet moederdepartement

Voor 2025 is de bijdrage vanuit het moederdepartement gebaseerd op het behandelen van in totaal 76.050 asielaanvragen zoals opgenomen in de meerjaren productieplanning (MPP). Het gaat hierbij om eerste aanvragen (48.020), hervestiging (1.500), herhaalde aanvragen (3.230) en nareizigers (23.300).

De financiering van de IND is gekoppeld aan de MPP. De ramingen leiden tot een jaarlijkse bijdrage die oploopt tot € 869 mln in 2026. Vanwege de onzekerheid in de asielprognoses is de bijstelling van de financiering verwerkt t/m 2026. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 wordt daarom teruggevallen op de uitgangspunten uit de Rijksbegroting 2024. Voorts is in de begroting verwerkt dat in samenhang met het maatregelenpakket op het terrein van asiel de asielbegroting wordt verlaagd. Dat komt voor de IND neer op € 135 mln. in 2027 en € 271 mln. vanaf 2028. Met dit budgettaire kader kan de IND aanzienlijk minder aanvragen behandelen dan in de periode tot en met 2026 (na 2027 nog circa 35% van het huidige aantal).

Naast de financiering van de MPP zijn aanvullend specifieke middelen toegekend en opgenomen om alle Oekrainers die in Nederland verblijven van de juiste toelatingpapieren behorend bij hun status te voorzien. De extra incidenteel gefinancierde activiteiten zorgen ervoor dat de IND begroting in deze jaren incidenteel hoger is dan vanaf 2025.

Tabel 16 Omzet moederdepartement (Bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Omzet Asiel (pxq)	291.923	351.796	469.076	440.346	259.768	191.103	191.103
Omzet Regulier (pxq)	262.534	325.596	423.369	397.439	234.457	172.482	172.482
Omzet Naturalisatie (pxq)	26.366	29.856	33.926	31.848	18.788	13.822	13.822
Omzet Specifiek incidenteel	211.136	146.641	0	0	0	0	0
-/- Legesopbrengsten	- 70.893	- 70.000	- 60.000	- 60.000	- 60.000	- 60.000	- 60.000
Omzet moederdepartement	721.066	783.888	866.372	809.634	453.013	317.406	317.406

Omzet derden

De opbrengsten derden bestaan voor het grootste deel uit leges die vreemdelingen betalen voor het behandelen van aanvragen voor verblijfsvergunning regulier of verzoeken tot naturalisatie. De verwachte legesopbrengsten bedragen vanaf 2025 € 60 mln.

Lasten

Personele kosten

De benodigde capaciteit voor het primaire proces is opgebouwd uit ambtelijke medewerkers en externe inhuur. De inzet van uitzendkrachten in het primaire proces is een doelmatig instrument om flexibel te kunnen inspelen op wisselingen in de instroom en de uitvoering van tijdelijke activiteiten. Daarnaast zijn in de begroting de ingehuurd ICT-deskundigen opgenomen onder externe inhuur.

Tabel 17 Personele kosten (Bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen personeel kosten	402.380	502.386	573.118	541.963	221.004	98.958	98.958
Aantal fte	6.039	5.656	6.250	5.910	2.410	1.079	1.079
Externe inhuur kosten	93.587	73.267	50.801	55.218	19.556	5.995	5.995
Overige personeelskosten	4.391	10.078	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totale kosten	500.359	585.731	628.919	602.181	245.560	109.953	109.953

Materiële kosten

De materiële kosten houden verband met de bedrijfsvoering van de IND en betreffen o.a. huisvesting en in- en uitbesteding. De programmakosten hebben een directe relatie met de uitvoering van te leveren prestaties (tolken, proceskosten, verzorging, laboratoriumonderzoek, documenten en dwangsommen). Ook de kosten van automatisering voor het primair proces vallen onder programmakosten. De rentelasten hangen samen met het beroep op de leenfaciliteit. Over de aangegane leningen voor de financiering van de investeringen in de (im)materiële vaste activa wordt rente betaald.

Door de uitvoering van het project BAA (Bespoediging Afdoening Asiel) en het voorzien van Oekraïners van een geldig verblijfsdocument zijn zowel de personele als de materiële lasten hoger in 2023 en 2024.

Tabel 18 Kasstroomoverzicht (Bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1 Rekening courant RHB 1 januari	73.374	98.295	92.549	90.889	92.019	94.019	96.019
+/- totaal ontvangsten operationele kasstroom	800.160	850.388	926.372	869.634	648.605	648.593	648.593
-/- totaal uitgaven operationele kasstroom	- 796.526	- 847.184	- 920.372	- 863.634	- 642.605	- 642.593	- 642.593
2 Totaal operationele kasstroom	3.634	3.204	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
-/- totaal investeringen	- 10.970	- 3.950	- 3.660	- 870	0	0	0
+/- totaal boekwaarde desinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0
3 Totaal investeringsstroom	- 10.970	- 3.950	- 3.660	- 870	0	0	0
-/- eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
+/- eenmalige storting door moederdepartement	26.287	0	0	0	0	0	0
-/- aflossingen op leningen	- 5.000	- 5.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000
+/- beroep op leenfaciliteit	10.970	0	0	0	0	0	0
4 Totaal financieringskasstroom	32.257	- 5.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000
Rekening courant RHB 31 december + 5 stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	98.295	92.549	90.889	92.019	94.019	96.019	98.019

Toelichting op het kasstroomoverzicht

De investeringen hebben betrekking op inventarissen en installaties (o.a. aanpassingen voor het hybride werken) en hard- en software (vervanging, uitbreiding en opwaardering van bestaande pakketten).

In 2023 is eenmalige storting door moederdepartement ontvangen ter aanvulling van het negatieve eigen vermogen zoals is ontstaan per eind 2022.

Doelmatigheid

Tabel 19 Doelmatigheidsindicatoren

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Omschrijving generiek deel							
IND totaal:							
FTE-totaal (excl. externe inhuur)	5.067	5.656	6.250	5.910	2.410	1.079	1.079
Saldo van baten en lasten (% van de baten)	8.2%	0	0	0	0	0	0
Asiel							
Doorlooptijd (wettelijke termijn) in %	78	90	90	90	90	90	90
Standhouden van beslissingen in %	85	85	85	85	85	85	85
Gemiddelde kostprijs (x € 1)	4.418	4.418	4.418	4.418	4.418	4.418	4.418
Omzet (x € 1 mln.)	398	351.796	469.076	440.346	259.768	191.103	191.103
Regulier							
Doorlooptijd (wettelijke termijn) in %	83	95	95	95	95	95	95
Standhouden van beslissingen in %	79	80	80	80	80	80	80
Gemiddelde kostprijs (x € 1)	912	912	912	912	912	912	912
Omzet (x € 1 mln.)	358	325.596	423.369	397.439	234.457	172.482	172.482
Naturalisatie							
Doorlooptijd (wettelijke termijn) in %	94	95	95	95	95	95	95
Gemiddelde kostprijs (x € 1)	663	663	663	663	663	663	663
Omzet (x € 1 mln.)	36	29.856	33.926	31.848	18.788	13.822	13.822

Doorlooptijd

De huidige procedure voor het behandelen van een aanvraag heeft tot doel om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de uitkomst, waarbij op een zorgvuldige manier wordt getoetst aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een asielvergunning, regulier verblijf of naturalisatie.

Het streven is om het grootste deel van de asielaanvragen af te handelen in de algemene asiel-procedure. Voor de overige asielaanvragen geldt dat de IND streeft naar een tijdigheid van minimaal 90% ten opzichte van de wettelijke normtijd. Voor regulier verblijf en naturalisatie geldt 95%. De doorlooptijd binnen de asielprocedures is sterk afhankelijk van de daadwerkelijke ontwikkelingen in de instroom, de omvang van de voorraad en de zwaarte van de af te handelen asielverzoeken.

Standhouden beslissing

Deze indicator geeft aan in hoeveel procent van de gevallen de beslissingen van de IND standhouden voor de rechter. Dit is een (gedeeltelijke) indicatie van de kwaliteit van de beslissingen die de IND neemt in vreemdelingen zaken (asiel en regulier). In de tijd tussen een beslissing en een beroep kunnen zich echter ook nieuwe feiten voordoen die van invloed zijn op de beslissing.

Kostprijs per productgroep

De kostprijs geeft weer wat de gemiddelde kostprijs is van de producten binnen een productgroep. Deze indicatoren vertonen een stabiel beeld.

Omzet per prijsgroep

De IND wordt bekostigd op basis van output. De omzet per product-groep wordt gebaseerd op de integrale kostprijs en de aantallen te behandelen aanvragen.

6. Wetgevingsprogramma

Tabel 20 Wetgevingsprogramma	
Titel	Huidige fase
Wijziging Wet toelating en uitzetting BES i.v.m. de evaluatie van 2018	10.Interne voorbereiding
Wijziging Wet Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers i.v.m. de invoering van een grondslag voor verwerking van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens	10.Interne voorbereiding
Wetswijziging inzake het verstrekken van persoonsgegevens uit 1F-dossiers door de IND aan het OM.	10.Interne voorbereiding
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter uitvoering van de Hervestigingsverordening , Kwalificatieverordening , Asiel- en migratiebeheerverordening , Procedureverordening , Screeningsverordening , Crisisverordening , Eurodac III verordening en Grensterugkeerprocedure verordening en ter implementatie van de herziene Opvangrichtlijn	10.Interne voorbereiding
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de invoering van schorsende werking in beroep bij aanvragen die op grond van artikel 30 van die wet niet in behandeling zijn genomen	20.Consultatie en toetsing
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 i.v.m. de aanpassing van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd	50.Tweede Kamer (voorbereiding)
Novelle bij Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring	60.Tweede Kamer (plenaire) behandeling
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in een grondslag voor het gebruik van biometrie bij automatische grenscontrole	60.Tweede Kamer (plenaire) behandeling
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 i.v.m. de implementatie van de herziene Richtlijn kennismigranten 2021 (Richtlijn (EU) 2021/1883; Europese blauwe kaart)	60.Tweede Kamer (plenaire) behandeling
Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring	70.Eerste Kamer (voorbereiding)
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in herziening van de regels voor niet tijdig beslissen op aanvragen op grond van de Vreemdelingenwet 2000	70.Eerste Kamer (voorbereiding)
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 i.v.m. aanpassing van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken	70.Eerste Kamer (voorbereiding)
Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid	90.Bekrachtiging, bekendmaking en inwerkingtreding

Tabel 21 Overzicht Zelfstandige Bestuursorganen en Rechtspersonen met een Wettelijke Taak vallend onder ministerie van Asiel en Migratie (bedragen x € 1.000)

Organisatie	RWT	ZBO	artikel	Begrotings-ramingen	Hyperlink uitgevoerde evaluatie ZBO onder Kaderwet	Volgende evaluatie ZBO
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	x	x	37	4.062.600	Evaluatie COA	2025
Stichting Nidos	x	x	37	439.564	n.v.t.	

7. Bijlagen

Bijlage 1: ZBO's en RWT's

Bijlage 2: Verdiepingshoofdstuk

37. Asiel en Migratie

Tabel 22 Uitgaven beleidsartikel 37 (bedragen x € 1000)					
	2025	2026	2027	2028	2029
Stand ontwerpbegroting 2024	4.475.423	4.496.091	2.090.457	2.090.428	0
Mutatie NvW en Amend. 2024	0	0	0	0	0
Mutaties 1e suppletoire begroting 2024 en ISB	4.990.362	2.211.297	25.103	25.103	2.115.531
Nieuwe mutaties:					
beperken asielinstroom (37)	0	0	- 467.554	- 935.109	- 935.109
loonbijstelling 2024-2029	20.320	20.393	38.095	38.094	38.094
taalonderwijs oekraïense ontheemden (naar ocw)	- 10.000	0	0	0	0
verduurzaming rijksvastgoed (van bzk)	16.205	0	0	0	0
Bonussen spreidingswet	- 12.000	0	0	0	0
Opvang ontheemden	0	3.041.000	1.168.000	0	0
diversen	588	438	138	288	288
Stand ontwerpbegroting 2025	9.480.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804

Beperken asielinstroom

De asielbegroting van Asiel en Migratie wordt in samenhang met het maatregelenpakket op het terrein van asiel in 2027 verlaagd met € 467,6 mln. en vanaf 2028 structureel met € 935,1 mln. De aanvullende middelen die bij de eerste suppletoire begroting 2024 beschikbaar zijn gesteld, zijn niet meerjarig toegekend waardoor het budget vanaf 2027 een sterke daling laat zien naar € 1,2 mld. vanaf 2029.

Loon- en prijsbijstelling

De toekenning van de loon- en prijsbijstelling tranche 2024-2029.

Taalonderwijs Oekraïense ontheemden

Het kabinet maakt incidenteel middelen vrij voor het taalonderwijs voor Oekraïense ontheemden in 2025. Hiervoor wordt € 10 mln. voor 2025 overgeheveld naar OCW.

Verduurzaming Rijksvastgoed

Het Rijksvastgoedbedrijf draagt bij aan een duurzamer Nederland. Vanuit BZK worden middelen uit het Klimaatfonds ten behoeve van de verduurzaming van Rijksvastgoed overgeheveld naar het ministerie van Asiel en Migratie. Het betreft € 15,24 mln. voor COA en € 0,97 voor IND.

Bonussen spreidingswet

Er worden door de gemeenten meer bonussen aangevraagd in het kader van de Wet Gemeentelijke Taak asielopvang. Daarom wordt door middel van een kasschuif van € 12 mln. van 2025 naar 2024 naar voren gehaald voor de bonussen.

Opvang ontheemden

Onlangs is de Regeling tijdelijke Bescherming voor ontheemden uit Oekraïne verlengd tot en met 4 maart 2027. Dit betekent dat er tot en met 4 maart 2027 ontheemden moeten worden opgevangen. Met deze mutatie zorgen we dat er in 2026 en 2027 voldoende budget is om de opvang door gemeenten ook te bekostigen.

Tabel 23 Ontvangsten beleidsartikel 37 (bedragen x € 1000)

	2025	2026	2027	2028	2029
Stand ontwerpbegroting 2024	12.826	13.826	13.826	13.826	0
Mutaties 1e suppletoire begroting 2024 en ISB	0	0	0	0	13.826
Nieuwe mutaties:	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2025	12.826	13.826	13.826	13.826	13.826

Bijlage 3: Moties en Toezeggingen

Moties

Tabel 24 Door de Staten-Generaal aanvaarde moties die nog niet zijn afgerond

Indiener(s)	Kamerstuknr	Omschrijving/ onderwerp	Voortgangsinformatie parlement
36 333, nr. 67	Bisschop, R. (SGP)	Parlementaire Agenda punt [26-09-2023] - Plenair debat - Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
32 317, nr. 778	Piri, K. (GL/PvdA), Kröger, S. (GL/PvdA)	Parlementaire Agenda punt [12-10-2022] - (onder voorbehoud) Tweeminutendebat JBZ-Raad op 13 en 14 oktober te Luxemburg (vreemdelingen- en asielonderwerpen)	De Kamer wordt in september 2024 geïnformeerd
36 333, I	Perin-Gopie, G.K. (Volt)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
36 410 VI, nr. 80	Brekelmans, R. (VVD)	Parlementaire Agenda punt [12-02-2024] - voorzetting WGO begrotingsonderdeel asiel en migratie	De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
36 410 VI, nr. 86	Dijk, D. van (SGP)	Parlementaire Agenda punt [12-02-2024] - voorzetting WGO begrotingsonderdeel asiel en migratie	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
36 410 VI, nr. 84	Podt, A. (D66)	Parlementaire Agenda punt [12-02-2024] - voorzetting WGO begrotingsonderdeel asiel en migratie	De Kamer wordt naar verwachting in Q3 2024, mede namens SZW geïnformeerd
36 196, nr. 10	Dijk, D. van (SGP)	Parlementaire Agenda punt [17-01-2024] - Plenaire behandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met aanscherping van het openbare ordebeleid voor criminele vreemdelingen (36 196)	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3194	Ceder, D. (Chr. Unie)	Parlementaire Agenda punt [21-12-2023] - Tweeminutendebat vreemdelingen-en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3146	Brekelmans, R. (VVD), Brink, B. van den (CDA)	Parlementaire Agenda punt [06-07-2023] - 2015u Tweeminutendebat Vreemdelingen-en asielbeleid (CD 10/5)	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
36 333, nr. 64	Brekelmans, R. (VVD), Brink, B. van den (CDA)	Parlementaire Agenda punt [26-09-2023] - Plenair debat - Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)	De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
19637, nr. 2798	Bisschop, R. (SGP)	Parlementaire Agenda punt [08-12-2021] - Plenair debat huisvesting statushouders + Minister BZK	De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd

Indiener(s)	Kamerstuknr	Omschrijving/ onderwerp	Voortgangsinformatie parlement
19 637, nr. 3216	Eerdmans, J. (JA21)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3217	Eerdmans, J. (JA21)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3218	Eerdmans, J. (JA21)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3221	Brekelmans, R. (VVD), Keijzer, M. (BBB)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3222	Brekelmans, R. (VVD), Keijzer, M. (BBB)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	Passage uit Verzamelbrief OEK 17/6: Vanwege de gestelde prejudiciële vragen door de Afdeling ben ik evenwel genoodzaakt om derdelanders tot de beantwoording van de prejudiciële vragen door het HvJEU weer dezelfde rechten te verlenen als onder de RTB. De periode van bevriezing van de gevolgen van de beëindiging van de tijdelijke bescherming noopt tot het voorlopig aanhouden van de – verdere – uitvoering van deze motie
19 637, nr. 3223	Nispen, M. van (SP)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3226	Podt, A. (D66)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
19 637, nr. 3228	Baarle, S. van (DENK)	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
21 501, nr. 2062	Eerdmans, J. (JA21)	debat over de Europese top van 21 en 22 maart 2024	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
36 349, nr. 15	Nispen, M. van (SP)	Parlementaire Agenda punt [17-04-2024] - Plenaire Wetsbehandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met verlenging van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken (36349)	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
36 349, nr. 16	Brekelmans, R. (VVD), Dijk, D. van (SGP)	Parlementaire Agenda punt [17-04-2024] - Plenaire Wetsbehandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met verlenging van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken (36349)	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
36 349, nr. 17	Koekkoek, M. (Volt)	Parlementaire Agenda punt [17-04-2024] - Plenaire Wetsbehandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met verlenging van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken (36349)	De Kamer wordt naar verwachting in Q4 2024 geïnformeerd
35 749, nr. 11	Dijk, D. van (SGP)	Parlementaire Agenda punt [18-06-2024] - Plenaire behandeling Wet herziening regels niet tijdig beslissen in vreemdelingenzaken (35 749)	De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
35 650 VI, nr. 18	Nispen, M. van (SP)	Parlementaire Agenda punt [20-06-2024] - WGO Jaarverslag en Slotwet 2023	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
36 560 VI, nr. 19	Nispen, M. van (SP), Mutluer, S. (GL/PvdA)	Parlementaire Agenda punt [20-06-2024] - WGO Jaarverslag en Slotwet 2023	De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
29 240, nr. 144	Eerdmans, J. (JA21)	Veiligheid op school	De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
36 333, I	Perin-Gopie, G.K. (Volt)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd

Indiener(s)	Kamerstuknr	Omschrijving/ onderwerp	Voortgangsinformatie parlement
36 196, nr. 11	Brekelmans, R. (VVD)	Parlementaire Agenda punt [17-01-2024] - Plenaire behandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met aanscherping van het openbare ordebeleid voor criminele vreemdelingen (36 196)	De Kamer wordt naar verwachting in Q4 2024 of uiterlijk begin 2025 geïnformeerd
19 637, nr. 3193	Ceder, D. (Chr. Unie)	Parlementaire Agenda punt [21-12-2023] - Tweeminutendebat vreemdelingen-en asielbeleid	Na indienen van de nationale wetgevende voorstellen kan uitvoering van de motie worden opgepakt. De Kamer wordt in september 2024 geïnformeerd over de stand van zaken
36 410, nr. 55	Wilders, G. (PVV), Eerdmans, J. (JA21)	Nota over de toestand van 's Rijks Financiën	Over gerapporteerd in de JBZ-Raad verslag van oktober 2023. Uitvoering van de motie volgt voor het Kerstreces 2024
19 637, nr. 3143	Piri, K. (GL/PvdA), Kröger, S. (GL/PvdA)	Parlementaire Agenda punt [06-07-2023] - 2015u Tweeminutendebat Vreemdelingen-en asielbeleid (CD 10/5)	In afwachting van besluitvorming nieuw kabinet
32 317, nr. 836	Staaij, C.G. van der (SGP), Bisschop, R. (SGP)	Parlementaire Agenda punt [07-06-2023] - Tweeminutendebat JBZ-Raad d.d. 8 en 9 juni 2023 (vreemdelingen-en asielonderwerpen)	Wederom over gerapporteerd in beantwoording gestelde vragen tijdens schriftelijk overleg over non-papers 26/4. Afdoening volgt voor het Kerstreces 2024
32 824, nr. 308	Dijk, J.J. van (SP), Berge, N. van den (Groen links)	wetgevingsoverleg over Integratie en maatschappelijke samenhang	In afwachting van inzet nieuw kabinet
19 637, nr. 3089	Podt, A. (D66)	Parlementaire Agenda punt [06-04-2023] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en Asielbeleid (CD 23/2)	De Kamer is per brief geïnformeerd op 27 juni en 10 november 2023 en op 29 januari 2024. Naar verwachting wordt de Kamer in Q3 wederom geïnformeerd.
35 687, nr. 12	Ceder, D. (Chr. Unie)	Parlementaire Agenda punt [25-05-2022] - Voortzetting Plenaire behandeling Regels mbt vaststelling Wet vaststellingsprocedure Staatloosheid (35 687)+Wijziging Rijkswet NL schap en Paspoortwet + intr. van voorbehouden Verdrag betreffende de status v staatlozen ivm vaststelling staatloosheid (35 688-(R2151)) / re- en dupliek	De voorbereiding voor de evaluatie (welke gegevens moeten worden bijgehouden zodat er na vijf jaar een evaluatie kan plaatsvinden) is afgerond. Het concept-eindrapport is met de begeleidingscommissie gedeeld
36 410 VI, nr. 87	Dijk, D. van (SGP)	Parlementaire Agenda punt [12-02-2024] - voorzetting WGO begrotingsonderdeel asiel en migratie	Aan de motie zal uitvoering worden gegeven op het moment dat in de EU herziening van de betreffende wetgeving aan de orde is (op zijn vroegst 2027)

Toezeggingen

Tabel 25 Door bewindslieden gedane toezeggingen die nog niet zijn afgerond

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
SJenV zegt toe ernaar te streven het wetsvoorstel ongewenstverklaring voor de begrotingsbehandeling in consultatie te brengen.	Parlementaire Agenda punt [21-09-2022] - Algemene Politieke Beschouwingen	11-07-2024 In afwachting van politieke besluitvorming. In het kader van het hoofdlijnenakkoord zal hier opnieuw naar gekeken worden
De minister-president zegt de Eerste Kamer toe in het eerste kwartaal van 2023 te rapporteren over de voortgang van het wegnemen van de belemmeringen statushouders om te werken n.a.v. adviezen ACVZ en een kabinetsreactie op de aanbevelingen van het rapport zelf (T03505)	Parlementaire Agenda punt [18-10-2022] - Algemene Politieke Beschouwingen	26-07-2024 De Kamer wordt voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer een brief toe over onder welke voorwaarden een bovengrens aan immigratie zou kunnen worden gesteld TZ202310-119	Parlementaire Agenda punt [26-09-2023] - Plenair debat - Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)	19-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Stienen (D66) en Talsma (ChristenUnie), toe dat er jaarlijks een rapportage wordt opgesteld over het aantal mensen, uitgesplitst in verschillende criteria (leeftijd, geslacht en waar mogelijk land van herkomst), bij wie door deze wetgeving staatsloosheid is vastgesteld. Daarbij zegt de staatssecretaris voorts toe dat bij bedoelde rapportage ook de informatie wordt meegenomen van de Nederlandse bestuursorganen met betrekking tot eventuele problemen met de limitatieve opsomming van het begrip van 'evidente staatsloosheid' en de vraag of er sprake moet zijn van hoger beroep en hoe vaak er cassatie is geweest - T03696	Parlementaire Agenda punt [05-06-2023] - EK debat over de wetsvoorstellen Wet vaststellingsprocedure staatsloosheid (35687) en Intrekking voorbehouden Verdrag status van staatlozen in verband met de vaststelling van staatsloosheid (35688 (R2151))	30-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in Q1 2025 voor de eerste maal geïnformeerd
De staatssecretaris van J&V zegt toe structureel te monitoren welke aanscherpingen in het asielbeleid worden doorgevoerd in ons omringende landen en de Kamer daarover eens per kwartaal te informeren TZ202401-042	Parlementaire Agenda punt [29-01-2024] - Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel asiel en migratie	11-07-2024 De Kamer is op 26 juni 2024 geïnformeerd over het proces. De Kamer ontvangt medio september 2024 de eerste rapportage
De staatssecretaris van J&V zal de wens om de verslagen van de provinciale en landelijke regietafels openbaar te maken met hen bespreken en de Kamer informeren over de uitkomsten van die gesprekken TZ202401-043	Parlementaire Agenda punt [29-01-2024] - Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel asiel en migratie	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer te informeren over begin 24 over mogelijkheden tot uitbreiding van de logeeregeling - TZ202401-006	Parlementaire Agenda punt [20-12-2023] - Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid	19-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
SJenV zegt in uitgaande brief 1/7-2020 toe de Kamer voor de begrotingsbehandeling te informeren over aanscherping van het openbare ordebeleid	Uitgaande brief [01-07-2020] - TK Toezegging inzake mogelijke juridische belemmeringen intrekken verblijfsvergunning	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer een nadere reactie toe op het WODC-Rapport Bijzonder ingewikkeld om aan papieren te komen toe	Uitgaande brief [04-11-2022] - TK Aanbieding eindrapport: «Bijzonder ingewikkeld om aan papieren te komen»	18-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer toe om een brief over dwangsonbedragen die worden teruggevorderd als asielzoeker nog in de opvang zit te sturen	Parlementaire Agenda punt [17-04-2024] - Plenaire Wetsbehandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met verlenging van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken (36349)	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer periodiek te informeren over het aanscherpen van criteria ten aanzien van schade aan ondernemers Ter Apel door middel van rapportages - TZ202403-083	Parlementaire Agenda punt [07-03-2024] - Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid	26-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris komt schriftelijk terug op de vraag van het lid Brekelmans (VVD) of er in kaart gebracht kan worden wanneer Marokkanen die moeten terugkeren, niet meer vindbaar zijn voor Nederland en hoe dit voorkomen kan worden - TZ202307-095	Parlementaire Agenda punt [28-06-2023] - Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe te (laten) onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de kwantitatieve inzet van lichtere toezichtmaatregelen te meten.	Uitgaande brief [08-07-2021] - TK Beleidsreactie ACVZ-advies Samen werken aan terugkeer	26-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer te informeren over de voortgang van de tijdelijke schaderegeling Ter Apel	Uitgaande brief [16-02-2024] - TK Inrichting schaderegeling Ter Apel	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer toe om voor de zomer een brief over een evaluatie van het project BAA (bespoediging asielaanvragen) van de IND te sturen	Parlementaire Agenda punt [17-04-2024] - Plenaire Wetsbehandeling Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met verlenging van de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken (36349)	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de Eerste Kamer een afschrift toe van haar brief aan de Tweede Kamer inzake eventuele aanscherping van het beleid rondom het intrekken en verlenen van verblijfsvergunningen (35.210 VI) (T02992)	Uitgaande brief [26-10-2020] - Antwoorden vragen inzake mogelijke juridische belemmeringen bij intrekken verblijfsvergunning	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
SJenV zegt toe de huidige gegevens die in de systemen zitten maximaal te gebruiken om asielzoekers zo snel mogelijk door het proces te halen en eventueel een aanvraag voor een asielvergunning af te wijzen	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer voor het zomerreces te informeren over de voortgang van de genomen maatregelen omtrent het erkend referentschap	Uitgaande brief [05-04-2024] - TK Erkend referentschap in relatie tot nationale veiligheid en aanpalende sporen	23-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer voor het zomerreces te informeren over de uitkomst van en het vervolg op de verkenning naar mogelijkheden voor het tegengaan van ongewenste kennis- en technologieoverdracht door individuele werknemers bij in Nederland gevestigde ondernemingen.	Uitgaande brief [05-04-2024] - TK Erkend referentschap in relatie tot nationale veiligheid en aanpalende sporen	23-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer voor het zomerreces nader te informeren over de maatregelen die getroffen zullen worden ten aanzien van uitleenconstructies binnen de kennismigrantenregeling	Uitgaande brief [05-04-2024] - TK Erkend referentschap in relatie tot nationale veiligheid en aanpalende sporen	23-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van der Goot (OPNL), toe dat er voldoende capaciteit komt voor het handhaven van de openbare orde in Budel (T03854)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	11-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer een schriftelijke toelichting toe over het Nederlandse beleid ten aanzien van de groep ongedocumenteerde kinderen (dus kinderen zonder asielverleden), en met een vergelijking van het beleid in Duitsland, Frankrijk en Spanje	Uitgaande brief [16-05-2023] - TK Antwoorden op vragen tijdens commissiedebat inzake het vreemdelingen- en asielbeleid d.d. 10 mei 2023	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Nispen (SP), te informeren over het opvangcentrum huis ter Heide (nadat is gesproken met de Minister van Defensie) - TZ202406-078	Parlementaire Agenda punt [12-06-2024] - Commissiedebat JBZ-Raad van 13 en 14 juni 2024 (vreemdelingen- en asielbeleid)	26-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris zegt toe te kijken naar het aanpassen van de zorgverzekeringswet, naar aanleiding van de (inmiddels ingetrokken) motie van de BBB om een forfaitair bedrag voor tegemoetkoming kosten zorg op te nemen in de RoO.	Parlementaire Agenda punt [07-03-2024] - (Voortzetting) Plenair debat tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (36 394)	07-08-2024 Deze toezegging wordt nader verkend, samen met VWS. Hierbij wordt onder andere de uitvoerbaarheid voor gemeenten als het samenspel met andere rechten en plichten van ontheemden uit de Oekraïne meegenomen. Ook wordt rekening gehouden met de lopende implementatieperiode van de huidige eigen bijdrage.
SJenV zegt de Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Brekelmans (VVD), om een brief te sturen over hoe de financiële bijdrage werkt, hoe het in de praktijk gaat als er een dwangsom wordt uitgekeerd aan een asielzoeker en hoe dat concreet leidt tot een verplichting om bij te dragen aan de kosten die het COA maakt	Parlementaire Agenda punt [18-06-2024] - Plenaire behandeling Wet herziening regels niet tijdig beslissen in vreemdelingenzaken (35 749)	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Bontenbal (CDA), om per kwartaal een inzicht te geven over de doorlooptijden bij de IND	Parlementaire Agenda punt [18-06-2024] - Plenaire behandeling Wet herziening regels niet tijdig beslissen in vreemdelingenzaken (35 749)	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in Q4 geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer een brief toe over de nationale implementatie van het EU-Migratiepact - TZ202406-071	Parlementaire Agenda punt [12-06-2024] - Commissiedebat JBZ-Raad van 13 en 14 juni 2024 (vreemdelingen- en asielbeleid)	26-06-2024 De Kamer wordt in september 2024 geïnformeerd
De minister van Asiel en Migratie zegt de Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Bijsterveld (JA21), om de brief die naar de Tweede Kamer wordt gestuurd over de motie om te onderzoeken of en hoe antisemitisme zwaarder meegewogen kan worden als afwijzings- of intrekingsgrond in een verblijfsrechtelijke procedure, ook naar de Eerste Kamer te sturen	Parlementaire Agenda punt [09-07-2024] - Debat over het wetsvoorstel Aanscherping openbare ordebeleid voor criminele vreemdelingen (36196)	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting einde Q3 geïnformeerd

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
SJenV zegt toe de Kamer een brief te sturen na besluitvorming in het Europees Parlement met nadere informatie over het Migratiepact - TZ202403-087	Parlementaire Agenda punt [29-02-2024] - Commissiedebat JBZ-Raad van 4 en 5 maart 2024 (vreemdelingen- en asielbeleid)	18-07-2024 De Kamer wordt in september 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris (of zijn opvolger) komt terug op de kosten van het implementatie van het migratiepact	Parlementaire Agenda punt [29-01-2024] - Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel asiel en migratie	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Toorenburg (CDA), toe bereid te zijn om te kijken naar het laatste lid van artikel 9 van de Wet (T03850)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat de Kamer wordt geïnformeerd over de wijze waarop kwalitatief toezicht wordt gehouden op kleinschalige niet-COA-opvang (T03852)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in september 2024 geïnformeerd
SJenV zegt in AO 7/11-2019 toe de Kamer na afloop van de pilot LVV te informeren.	Parlementaire Agenda punt [07-11-2019] - AO Vreemdelingen- en asielbeleid	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in Q3 2024 geïnformeerd
De Minister van Infrastructuur en Waterstaat zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Hartog (Volt), toe om de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te verzoeken om met de landen van het Koninkrijk in overleg te treden over de mogelijkheden om personen vanuit Europees Nederland via Curaçao, Aruba en Sint-Maarten controlevrij te laten reizen naar Saba, Sint-Eustatius of Bonaire (de BES-eilanden).	Toezegging Controlevrij reizen naar BES-eilanden (36.410 XII) (T03866) - Eerste Kamer der Staten-Generaal	25-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting voor het zomerreces 2025 geïnformeerd
De minister van Asiel en Migratie zegt de Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van de leden Bijsterveld (JA21), Dittrich (D66) en Janssen (SP) dat de terugkeersamenwerking met landen van herkomst hoog worden geprioriteerd en dat de Kamer jaarlijks geïnformeerd wordt over de resultaten van deze terugkeersamenwerking	Parlementaire Agenda punt [09-07-2024] - Debat over het wetsvoorstel Aanscherping openbare ordebeleid voor criminele vreemdelingen (36196)	23-07-2024 De Kamer wordt in Q1 2025 voor de eerste maal geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer een brief toe over de geactualiseerde handleiding voor de crisishulpverlening TZ202307-098	Parlementaire Agenda punt [28-06-2023] - Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid	15-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
SJenV zegt de EK toe om in alle verslagen van de JBZ-Raad de Kamer in detail te informeren over (de voortgang van) de onderhandelingen, het krachtenveld en de actuele kabinetsinzet met betrekking tot het voorstel voor een Richtlijn tot vaststelling van minimumvoorschriften ter voorkoming en bestrijding van mensensmokkel COM(2023)755, specifiek op de dimensie van humanitaire hulpverlening, ook wanneer deze in andere overleggrems dan de JBZ-Raad staat geagendeerd	Parlementaire Agenda punt [26-03-2024] - (ovb) Mondelinge overleg Voorstel voor een Richtlijn tot vaststelling van minimumvoorschriften ter voorkoming en bestrijding van mensensmokkel	16-07-2024 De Kamer wordt reeds geïnformeerd middels de verslagen van de JBZ-Raad
SJenV zegt toe mogelijkheden om bij bepaalde delicten naar een ander type veroordeling te kijken mee te nemen in de motie Brekermans over de glijdende schaal - TZ202403-084	Parlementaire Agenda punt [07-03-2024] - Commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in Q4 2024 of uiterlijk begin 2025 geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer periodiek te informeren over de voortgang op de samenwerking tussen Nederland en Marokko op het gebied van migratie	Parlementaire Agenda punt [06-06-2023] - GOEDGEKEURD, 1e in RIJ: Mondelinge vraag van het lid PIRI (PvdA) aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Marokko-deal over asielproblemen heeft nog weinig effect' (Nos.nl, 2 juni 2023)	15-07-2024 Eerste terugkoppeling is meegenomen in Brief TK samenwerking NL en Marokko op het gebied van migratie, 22-06-2023. De Kamer is opnieuw geïnformeerd op 18-12-2023. De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 wederom geïnformeerd
SJenV zegt de Kamer toe, naar aanleiding van een vraag van het lid Ceder (CristenUnie), informatie te geven over de omvang van langdurig verblijvende ongedocumenteerden in Nederland zonder asielverleden, met	Parlementaire Agenda punt [18-06-2024] - Plenaire behandeling Wet herziening regels niet tijdig beslissen in vreemdelingenzaken (35 749)	16-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in Q4 geïnformeerd

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
name gericht op diegenen die hier geboren en/ of als minderjaren opgegroeid zijn en kwetsbare senioren		
SJenV zegt toe de Kamer aan het einde van het jaar te informeren over welk effect de maatregelen hebben gehad op de doorlooptijd en het concreet en daadwerkelijk versnellen van opvolgende asielaanvragen	Uitgaande brief [06-03-2024] - TK Terugbrengen aantal herhaalde aanvragen asiel	16-07-2024 De Kamer wordt voor het Kerstreces 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van het lid Van der Goot (OPNL), toe dat dat hij een periodiek overzicht naar de Kamers zal sturen voor het bijhouden van de ontwikkeling van kleinschalige opvang. De staatssecretaris zegt ook toe dat gemonitord zal worden welke voorgenomen kleinschalige opvang niet gerealiseerd kon worden (T03853)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	24-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2024 geïnformeerd
De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van der Goot (OPNL), toe dat hij zijn ambtenaren opdracht heeft gegeven om het geld voor Nieuw-Weerdinge richting de provincie te sturen (T03848)	Parlementaire Agenda punt [15-01-2024] - Plenair debat Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	26-07-2024 De Kamer wordt naar verwachting in november 2024 geïnformeerd
Zoals aan uw Kamer toegezegd, zal in 2025 een externe evalueerders plaatsvinden. Dan zal de focus van het onderzoek liggen op de mate waarin de verblijfsregeling effectief is geweest in het bereiken van haar beleidsdoelen. Op basis van deze evaluatie zal uw Kamer worden geïnformeerd over de resultaten van de externe evalueerders en over het besluit of de pilot omgezet wordt in staand beleid.	Uitgaande brief Pilot Startupregeling	16-07-2024 De Kamer zal na de evalueerders van de pilot medio 2025 worden geïnformeerd
SJenV zegt toe de Kamer te informeren over de resultaten van de externe evalueerders van de pilot essentieel startup personeel die in 2025 zal plaatsvinden en over het besluit of de pilot omgezet wordt in staand beleid.	Uitgaande brief [25-04-2024] - TK Pilotregeling essentieel startup personeel naar aanleiding van de tussentijdse evaluatie van de pilot	16-07-2024 De Kamer zal na de evalueerders van de pilot medio 2025 worden geïnformeerd

Bijlage 4: Subsidieoverzicht

Tabel 26 Subsidies (bedragen x € 1.000)¹

Artikel	Naam subsidie(regeling)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 evaluatie- moment	Laatste evaluatie- moment	Volgende evaluatie- moment
37	Stichting Vluchtelingenwerk Nederland	0	0	13.052	13.052	13.050	13.049	13.049 2023	2023	2024
37	Internationale Organisatie voor Migratie	0	0	2.776	2.776	2.776	2.775	2.775 2023	2023	2024
37	Nationaal Programma Oekraïense vluchtelingen	0	0	31.385	31.385	15.342	0	0	Zie toelichting	zie toelichting
37	Overig toegang, toelating en opvang vreemdelingen	0	0	1.978	1.978	1.977	1.977	1.977 2023	2023	2024
37	REAN	0	0	6.557	6.965	5.227	3.488	3.488 2023	2023	2024
37	Overige Terugkeer	0	0	3.546	3.702	2.778	1.854	1.854 2023	2023	2024
Totaal subsidieregelingen		0	0	59.294	59.858	41.150	23.143	23.143		23.143

¹ M.i.v 1 juli 2022 is de Wet Justitie Subsidies vervangen door de Kaderwet overige JenV-subsidies.

Artikel 37

Stichting Vluchtelingenwerk Nederland (VWN)

VWN zet zich op basis van de Universele verklaring voor de Rechten van de Mens in voor de bescherming en het behartigen van de belangen van en het geven van voorlichting aan vluchtelingen en asielzoekers. De subsidie aan VWN is bedoeld om voorlichting over de asielprocedure te geven en is deels gerelateerd aan de bezetting op de COA locaties. Er wordt jaarlijks gekeken of de subsidie die wordt verstrekt nog wel voldoet aan de eisen die hiervoor zijn gesteld. Op deze wijze houdt AenM controle op de juistheid (rechtmatigheid e.d.) van de toekenning. Tevens is hierbij aangegeven dat de subsidie wordt gecontinueerd, zonder hierbij een einddatum op te nemen.

Internationale Organisatie voor Migratie en REAN

REAN staat voor Return and Emigration Assistance from the Netherlands en betreft een programma waarmee vrijwillige terugkeer en herintegratie wordt ondersteund.

De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in Nederland voert het REAN-programma uit. Op basis van dit programma biedt IOM praktische terugkeerondersteuning aan vreemdelingen die naar Nederland zijn gekomen met het oog op langdurig verblijf en zelfstandig uit Nederland willen vertrekken, maar niet over voldoende middelen beschikken om hun eigen vertrek te organiseren. Daarnaast wordt via het REAN-programma aan een specifieke groep vreemdelingen herintegratieondersteuning aangeboden in het land van herkomst. De IOM levert daarmee een bijdrage aan de uitvoering van het Nederlandse terugkeerbeleid. Er wordt jaarlijks gekeken of de subsidie die wordt verstrekt nog wel voldoet aan de eisen die hiervoor zijn gesteld. Op deze wijze houdt AenM controle op de juistheid (rechtmatigheid e.d.) van de toekenning.

Nationaal Programma Oekraïense vluchtelingen

Bij de opvang van Oekraïners in Nederland is de hulp van verschillende non-gouvernementele organisaties (ngo's) zoals Vluchtelingenwerk Nederland en het Rode Kruis ingeroepen ten behoeve van ondersteuning, hulpverlening en advies. De ngo's hebben hiervoor sinds de start van de oorlog veel werk verricht en ook kosten gemaakt – en maken deze nog steeds. Deze middelen zijn noodzakelijk om de diensten die deze ngo's leveren voor de opvang van Oekraïense ontheemden in Nederland doorgang te laten vinden.

Overig toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Het betreft een verzameling van overige subsidies (bijv. Comensha, COC en MOO). Toekenning subsidie vindt plaats op basis van de beoordeling van de ingediende subsidieaanvragen.

Overig terugkeer

Dit betreft een verzameling van overige subsidies aan niet-gouvernementele organisaties die uitgeprocedeerde asielzoekers ondersteunen bij het vertrek uit Nederland. Niet-gouvernementele organisaties in Nederland voeren op grond van de «Subsidieregeling ondersteuning zelfstandig vertrek 2023» projecten uit met als doel om onrechtmatig verblijf van vreemdelingen in Nederland te voorkomen of te beëindigen door hun zelfstandig vertrek uit Nederland te ondersteunen. De nadruk ligt op activiteiten die erop gericht zijn vertrekplichtige vreemdelingen te bewegen tot zelfstandig vertrek uit Nederland. Daarnaast beoogt de subsidieregeling gemeenschapsonderdanen die de intentie hadden om zich voor langere

duur in Nederland te vestigen, die het niet gelukt is om in Nederland voldoende inkomsten te genereren om in hun eigen levensonderhoud te voorzien, die voor overlast (kunnen) zorgen en die sociaal maatschappelijke begeleiding nodig hebben bij hun terugkeer of herintegratie, te ondersteunen bij terugkeer. Daarnaast worden incidentele pilot projecten gericht op het vertrek van vreemdelingen gesubsidieerd.

Bijlage 5: Uitwerking Strategische Evaluatie Agenda

In deze bijlage wordt het overzicht van thema's en onderzoeken van de Strategische Evaluatie Agenda, zoals in hoofdstuk 2.4 opgenomen, nader toegelicht.

Tabel 27 Artikel 37 – Migratie

Thema	Subthema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotingsartikel(en)
Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	Behandelen asielverzoeken	Ex durante, ex post	2023, 2025	Lopend	Periodieke rapportage over snelheid, kwaliteit, zorgvuldigheid en efficiëntie van verschillende asielprocedures. Mede in het licht van actuele ontwikkelingen en van de toegenomen complexiteit van asiel.	37.2
		Ex durante, ex post	2025	Te starten	Voor 2025 staat er een agentschapsdoorlichting van de IND gepland.	37.2
		Ex durante, ex post	2025/2026	Te starten	Mede op basis van eerdere onderzoeken werkte de IND aan een verandertraject. Deze ontwikkelingen en de effecten ervan worden geëvalueerd.	37.2
		N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	De IND heeft in 2023 onderzoek uitgevoerd naar complexiteit in de organisatie en bekijkt momenteel op welke wijze opvolging kan worden gegeven aan de aanbevelingen. Hierbij wordt in samenspraak met de ketenpartners ook bekeken waar complexiteit in de migratieketen kan worden verminderd.	37.2
	Asielopvang	Ex ante, ex post	2026/2027	Te starten	Het wordt steeds lastiger om voldoende opvanglocaties te vinden en daarom is een meer dwingend juridisch instrumentarium ontwikkeld, de spreidingswet. Er zal eventueel een evaluatie volgen in ongeveer 2026-2027.	37.2
		Ex durante, ex post	2025, N.t.b.	Te starten	Inzicht in de flexibilisering van de opvang zoals die nu wordt uitgewerkt en consequenties daarvan voor het COA en andere ketenpartners. Daarnaast wordt momenteel de uitvoeringsagenda flexibilisering geactualiseerd. De consequenties hiervan worden geëvalueerd wanneer van toepassing.	37.2
		N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	Mochten er na bovenstaande evaluaties m.b.t. de spreidingswet en uitvoeringsagenda flex nog aanvullend kennisbehoeften zijn op het gebied van opvangmodaliteiten zijn volgt er mogelijk aanvullend onderzoek.	37.2
	Reguliere migratie	Ex post	2025	Te starten	Voor 2025 staat er een ZBO-evaluatie van het COA gepland.	37.2
		Fenomeenonderzoek	Doorlopend	Doorlopend	Er komt steeds meer inzicht en overzicht nodig van wie er Nederland binnenkomt, hoe het hen vergaat, waar zij terechtkomen, wat zij doen en hoe lang zij blijven. Deze informatie is nodig om zicht te krijgen op het behalen van de doelstellingen van beleid. Dit wordt continu uitgebreid.	37.2

Thema	Subthema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotingsartikel(en)
		Ex durante, ex post	2024	Lopend	Arbeids-, kennis- en talentmigratie moet een bijdrage leveren aan de Nederlandse samenleving, maar het is onvoldoende duidelijk of en hoe dit gebeurt. Dit onderzoek verschaft inzicht in de factoren die de landkeuze van (potentiële) kennismigranten, zelfstandigen en start-ups bepalen, met name voor Nederland.	37.2
		Ex post	2025/2026	Te starten	Voor de pilotregeling essentieel start-up personeel zal er in 2025/6 een externe evaluevaluatie plaatsvinden.	37.2
		Ex durante	2025	Lopend	Het project STEMTALENT4NL, een doorlichting van het zoekjaar hoogopgeleiden, wordt uitgevoerd door IOM en gefinancierd door de Europese Commissie (DG REFORM) vanuit het Technical Support Instrument in het kader van het flagship Migrant Integration and Talent Attraction. Looptijd van dit project is 19 december 2023 tot 18 juni 2025. Belangrijkste product is een rapport met concrete aanbevelingen hoe de zoekjaarregeling verfijnt kan worden m.h.o.o. behoud en aantrekken van technisch talent waar NL behoefte aan heeft	37.2
		Ex durante	2024, 2025, 2028	Lopend	Het tijdig en zorgvuldig behandelen van verzoeken is kern van het migratiebeleid. Twee onderzoeken die op de planning staan welke inzicht in bieden in deze doelstelling zijn de Evaluatie Wet biometrie in de vreemdelingenketen (2024) en de Evaluatie werking Wet vaststellingsprocedure staatloosheid (2028).	37.2
	Grensbeheer	Ex durante	2027	Te starten	European Integrated Border management (EIBM): in hoeverre draagt implementatie van het EIBM bij aan het behalen van beleidsdoelstellingen?	37.2
		Ex post	2027	Te starten	Nederland is in 2021 geëvalueerd in het kader van de Schengenevaluatie buitengrenzen. Nederland voert tussen 2021-2026 het Schengenevaluatie actieplan uit om de aanbevelingen voortkomend uit de evaluatie te implementeren. Centraal bij dit onderzoek is in hoeverre het actieplan is geïmplementeerd en dit heeft bijgedragen aan de verbetering van grenstoezicht in Nederland.	37.2
	Overkoepelend	Ex post	2025	Lopend	Longitudinaal Onderzoek Syrische Statushouders (LOCS). Het onderzoek bestaat uit zowel kwantitatieve trendanalyses als kwalitatieve en kwantitatieve verdiepende studies. De longitudinale opzet levert voorheen onbekende data over de ontwikkeling in de sociaaleconomische positie van individuele statushouders.	37.2

Thema	Subthema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotingsartikel(en)
		Ex post	2025	Te starten	Periodieke rapportage met betrekking tot toegang, toelating en opvang vreemdelingen.	37.2
Terugkeerbeleid	Begeleiding en ondersteuning	Ex post	2024/2025	Lopend	Zelfstandige terugkeer: wat drijft mensen om te vertrekken, welke rol speelde terugkeerondersteuning bij terugkeer, re-integratie en (eventueel) het tegengaan van irreguliere migratie? En hoe effectief en efficiënt zijn begeleiding en regievoering door DT&V, IOM en NGO's op dit gebied?	37.3
		Ex post	2024/2025	Lopend	Evaluatie van effectiviteit en neveneffecten remigratiebeleid derdelanders uit Oekraïne (november 2022 – maart 2024).	37.3
	(Toezichts-)maatregelen	Ex ante	N.t.b.		In het Coalitieakkoord van Rutte IV werd aanpassing van de reikwijdte/doelgroep van de ongewenstverklaring genoemd als nieuwe maatregel. Er is een verkenning uitgevoerd en een EAUT volgt wanneer het proces zich verder ontwikkelt.	37.3
		Ex durante, ex post	N.t.b.		Toepassing toezichtsmaatregelen anders dan bewaring (registratie). Nu is er geen inzicht in hoe vaak welke maatregelen worden opgelegd en geregistreerd.	37.3
		Ex post	2025/2026	Te starten	Als duidelijk is welke toezichtsmaatregelen (anders dan bewaring) wanneer en hoe vaak worden opgelegd, kan worden geëvalueerd hoe effectief en efficiënt zij zijn.	37.3
		Ex durante, ex post	2026	Te starten	Een landenvergelijkend onderzoek naar stapelproblematiek voor wat betreft toelatingsaanvragen in relatie tot terugkeer.	37.3
	Samenwerking keten en internationaal	Ex durante, ex post	N.t.b.		Op de SEA begrotingsartikel 37.2 is het onderwerp van samenwerking opgenomen onder onderwerp 'veranderopgave'. De daargenoemde toelichting is hier ook van toepassing.	37.3
		Ex ante, ex post	2025/2026	Te starten	Hoe succesvol is het inzetten op specifieke groepen?	37.3
	Overkoepelend	Ex ante, fenomeen	2025	Te starten	Onrechtmatig verblijf, zij het na een afwijzing van een asielaanvraag of in het algemeen, is onwenselijk. Onderzoek is nodig om hier beter zicht op te krijgen en te houden zodat kan worden gekeken of aanpassing beleid evt. aangewezen is.	37.3
		Ex post	2026	Te starten	Kwalitatief onderzoek onrechtmatig verblijvende. Om beter zicht te krijgen op bestaande subgroepen en hoe zij zich staande houden in Nederland is aanvullend onderzoek nodig. Bijzondere interesse gaat daarbij uit naar kwetsbare doelgroepen. Kinderen zijn hierbij een belangrijke aandachtsgroep.	37.3
	Monitor	2024	Lopend	Relatie vertrek en draagvlak migratiebeleid. In hoeverre draagt effectieve terugkeer (zowel zelfstandig als gedwongen) bij aan draagvlak voor migratie in	37.3	

Thema	Subthema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotingsartikel(en)
		Ex post	2026	Te starten	Nederland? Wat zou je daarnaast kunnen doen om het draagvlak voor het terugkeerbeleid te vergroten? Periodieke rapportage met betrekking tot terugkeerbeleid.	37.3

Toegang, toelating en opvang van vreemdelingen

Planning

De Periodieke Rapportage (PR) van het thema Toegang, toelating en opvang van vreemdelingen staat gepland voor 2025, waarna weer een nieuwe cyclus begint. Er is voor dit moment gekozen omdat dit lang genoeg na de laatste beleidsdoorlichting (zeven jaar) is om iets te kunnen zeggen over (veranderingen in) het beleidsdomein en beleidsimpact. Daarnaast staat Nederland in 2025 aan het begin Kabinet-Schoof. Sommige onderzoeken en onderwerpen van deze SEA zullen worden opgenomen in de nieuwe cyclus, aangezien er ook beleidstrajecten zijn die langer doorlopen dan 2025 en nog in ontwikkeling zijn. Alle onderzoeken die voor na 2024 op de SEA staan, zijn onderdeel van de volgende cyclus. De SEA is tot stand gekomen in afstemming met de inhoudelijk betrokken collega's op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar was en is niet geactualiseerd naar aanleiding van publicatie van het Hoofdlijnenakkoord en de mogelijke inzichtbehoefes die daaruit (zullen) voortkomen. Voor de aankomende nieuwe cyclus worden deze ontwikkelingen en de inzichtbehoefes die volgen uit het Hoofdlijnenakkoord volgen uiteraard wel meegenomen.

Inhoud

De Periodieke Rapportage moet inzicht geven in hoe doelmatig en doeltreffend het migratiebeleid de gestelde doelen voor begrotingsartikel 37.2 realiseert. Het migratiebeleid heeft als breed gesteld doel: een op maatschappelijk verantwoorde wijze en in overeenstemming met internationale verplichtingen gereguleerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland van vreemdelingen. Voor het terugkeerbeleid (artikel 37.3) is een aparte SEA. Specifieke doelen binnen artikel 37.2 zijn verder af te leiden uit de beleidsdoorlichting van 2018 en in het verlengde daarvan in o.a. de Vreemdelingenwet, wet Modern Migratiebeleid, en eerdere communicatie van de regering: tijdige, snelle en zorgvuldige behandeling van verzoeken, doelmatige asielopvang en stimuleren van zelfredzaamheid van migranten. De missie van het directoraat-generaal Migratie is: weloverwogen en uitvoerbaar migratiebeleid met respect voor de migrant en dat bijdraagt aan de Nederlandse samenleving.

Op basis van bovenstaande is een categorie-indeling te maken van doelstellingen op basis waarvan beleid ten aanzien van toegang, toelating en opvang van migranten geëvalueerd wordt:

- Humane aspecten: maatschappelijk verantwoorde wijze, in overeenstemming met internationale verplichtingen, respect voor de migrant
- Impact op de Nederlandse samenleving: zelfredzaamheid, bijdrage aan Nederland
- Kwaliteit: gereguleerd en beheerst, weloverwogen, uitvoerbaar
- Processen: snelheid, zorgvuldigheid en doelmatigheid (per organisatie en ketenbreed)

Deze doelstellingen komen elk, in meer of mindere mate, in de verschillende onderdelen van het migratiebeleid terug. Daarnaast zijn er, in het kader van de Veranderopgave Migratieketen (onder andere naar aanleiding van het EY onderzoek), ketendoelen geformuleerd. In onderstaande doelen wordt geen onderscheid gemaakt tussen regulier en asiel. Het doel over de opvang is beperkt tot migranten die daar recht op hebben.

- We zorgen voor een zorgvuldig en rechtvaardig verloop van de procedure: van het toetsen van de identiteit en aanvraag, tot verblijf of vertrek. Wij zijn er samen verantwoordelijk voor om dit binnen de termijnen te realiseren die hiervoor staan.
- We zorgen voor een menswaardige en veilige opvang voor iedere migrant die hier recht op heeft, ook ter voorbereiding op integratie of terugkeer. Hierbij hebben wij specifieke aandacht voor de meest kwetsbare groepen.
- We dragen bij aan de veiligheid van de samenleving en gaan onrechtmatig verblijf en niet-gereguleerde migratie in en naar Nederland tegen.
- We zorgen voor eenduidige en heldere informatie over procedures, opvang, verblijf of vertrek en wat dit voor migranten, de keten en de samenleving betekent.

In de SEA is gekozen voor een thematische indeling die op hoofdlijnen de verschillende beleidsterreinen binnen het migratiedomein volgt. Deze indeling weerspiegelt een logische samenhang en maakt het mogelijk om ook aandacht te besteden aan beleidsprioriteiten. Daarnaast kan zo per sub-thema inzichtelijk worden gemaakt wat er al aan kennis is op deze verschillende sub-thema's en wat er nog ontbreekt. Via deze thematische indeling is het mogelijk om te kijken hoe alle ketenpartners samenwerken en bijdragen aan het behalen van de verschillende beleids- en ketendoelen en elkaar daarin versterken. Er werken namens veel verschillende organisaties samen aan het migratiebeleid. Om deze redenen is ervoor gekozen om de SEA in te delen in de volgende vijf sub-thema's:

1. Behandelen asielverzoeken
2. Asielopvang
3. Reguliere migratie
4. Grensbeheer
5. Overkoepelend

De thematische indeling sluit deels aan op de beleidsdoorlichting van 2018. De indeling is iets gewijzigd ten opzichte van de vorige doorlichting door het sub-thema Grensbeheer toe te voegen. Daarnaast wordt binnen het sub-thema Reguliere migratie breder gekeken naar de aansluiting van migratiebeleid op de Nederlandse samenleving. Tot slot is de ambitie om binnen alle sub-thema's expliciet aandacht te besteden aan het perspectief van de migrant en hoe beleid uitpakt voor de mensen om wie het gaat

Hieronder wordt per sub-thema een toelichting gegeven op de punten waar de beleidsevaluatie zich op moet richten, wat hierover al bekend is en wat er mogelijk aan nieuw onderzoek gedaan kan worden.

Behandelen asielverzoeken

Eén van de belangrijke doelstellingen binnen het migratiebeleid is dat de Rijksoverheid, binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen, beslist op door vreemdelingen ingediende asielaanvragen. Uitgangspunt is dat asielzoekers snel duidelijkheid krijgen over hun verblijfsperspectief. In dit proces gaat het naast tijdigheid, ook om zorgvuldigheid, kwaliteit en om respect voor asielzoekers. Binnen dit sub-thema kan er zicht worden

gekregen op de effectiviteit en efficiëntie van beleid door verschillende onderwerpen te evalueren, waarbij voor een groot deel kan worden geput uit bestaande onderzoeken.

- Door te kijken naar de procedures kan iets worden gezegd over hoe asielverzoeken worden behandeld: snelheid (binnen termijn), kwaliteit en zorgvuldigheid maar ook over specialisme, maatwerk en differentiatie. Onderdeel hiervan is ook de efficiëntie en kostprijs van het behandelen. Specifiek is er sporenbeleid, waaronder veiligelanden- en Dublinbeleid om deze doelen te behalen, waarvan de werking deels bekend is.
- Mede op basis van een doorlichting van EY uit 2021 is gewerkt aan de Veranderopgave Migratieketen. Dit heeft geleid tot een nieuw ketenplan met nieuwe ketendoelen en nieuwe manier van sturing. Daarnaast is gewerkt aan stabiele financiering in de migratieketen. Inmiddels is gestart met implementatie. In 2025 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij gekeken wordt in hoeverre de aanbevelingen vanuit EY zijn gerealiseerd.
- Migratiebeleid gaat over mensen. Bestaande onderzoeken op het vlak van menselijke maat kunnen dienen als input voor de periodieke rapportage en hebben een aantal verbetertrajecten in gang gezet. Bij beleidsontwikkeling wordt middels het beleidskompas ingezet op structurele aandacht voor aspecten als menselijke maat en doenvermogen.

Asielopvang

Wie in Nederland asiel aanvraagt, heeft recht op opvang. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) draagt zorg voor de opvang van vreemdelingen in Nederland. Voor de SEA op dit onderdeel is het relevant om rekening te houden met de bredere context en in het bijzonder de opvangcrisis die sinds de zomer van 2022 speelt. Mede naar aanleiding daarvan is er gewerkt aan een Fundamentele Heroriëntatie Asielbeleid en asielstelsel. Dit rapport en de adviezen die eruit zijn gevolgd zullen ook van invloed zijn op het opvangdomein en de planning van beleidswijzigingen en evaluaties.

Het opvangbeleid is gericht op de opvang van asielzoekers gedurende de asielprocedure. Daarnaast biedt het COA onderdak aan vreemdelingen die meewerken aan hun terugkeer en aan gezinnen met minderjarige kinderen die zijn uitgeprocedeerd. In de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers en onderliggende regelgeving is geregeld dat het zelfstandig bestuursorgaan COA is belast met onder andere de volgende taken:

- veilige en leefbare opvang bieden aan asielzoekers en vergunninghouders in afwachting van huisvesting in gemeenten;
- hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten;
- opvanglocaties verwerven en beheren;
- asielzoekers voorzien van verstrekkingen (leefgeld, toegang tot medische zorg etc.)

In de Periodieke Rapportage zullen deze taken terugkomen. Hierbij kan worden geput uit verschillende bestaande (evaluatie)onderzoeken, die ingaan op een of meerdere van deze taken. Daarnaast is er behoefte om meer inzicht te krijgen op de volgende onderwerpen:

- Voor het bieden van onderdak zijn opvanglocaties nodig, die moeten worden verworven. Hierbij is samenwerking met gemeenten essentieel. Gemeenten bieden thans op vrijwillige basis locaties aan het COA aan. Het wordt echter steeds lastiger om voldoende opvanglocaties te

- vinden en daarom is een meer dwingend juridisch instrumentarium ontwikkeld, de spreidingswet. Er zal eventueel een evaluatie volgen in ongeveer 2026-2027.
- De asielopvang moet kunnen reageren op fluctuaties in het aantal migranten dat asiel aanvraagt. Daarnaast vormt de asielopvang en bijbehorende begeleiding de start van integratie en participatie voor hen die in Nederland mogen blijven. Momenteel wordt er gewerkt aan een actualisering van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. De uitvoeringsagenda is op hoofdlijnen vastgesteld in april 2024 en zal in de loop van 2024, aan de hand van een implementatieplan, verder uitgewerkt en doorgevoerd worden. Deze geactualiseerde uitvoeringsagenda moet nog geïmplementeerd worden en de uiteindelijke implementatie zal effecten en consequenties hebben op het COA en andere ketenpartners (ook uit vorige doorlichting). De voortgang van de implementatie zal dan ook gemonitord moeten worden. Hierin dienen ook overwegingen als het voorkomen/aanpakken van overlast, het verminderen van het aantal verhuisbewegingen en het behouden/vergroten van draagvlak te worden betrokken. Daarnaast is meer inzicht nodig in de mogelijkheden om de voorspelbaarheid van de instroom in COA en daarmee de benodigde opvangcapaciteit te vergroten.
  - In het asielopvanglandschap spelen gemeenten een belangrijke faciliterende rol in het mogelijk maken van asielopvang. Gezien de ontwikkelingen, uitdagingen en veranderingen in het asielopvanglandschap, is er vanuit gemeenten, het COA en het ministerie van AenM behoefte aan een actueel inzicht in de brede uitvoeringsbaten- en lasten voor gemeenten in het kader van het faciliteren van (nieuwe) asielopvang. Het beter inzichtelijk krijgen van de actuele uitvoeringspraktijk voor gemeenten en de bijkomende lasten en baten, zou kunnen helpen om trajecten als de Spreidingswet, maar ook binnen aanpalende beleidsterreinen, effectiever in te richten.

Reguliere migratie

Binnen dit deel van het migratiebeleid vallen verschillende vormen van migratie: gezinsmigratie, arbeidsmigratie, studiemigratie en de verblijfsdoelen uitwisseling, bijzonder verblijf en humanitair tijdelijk en niet tijdelijk. Onderdeel van het reguliere migratiebeleid is dat vreemdelingen met hun (huwelijks)partner of kinderen kunnen samenleven in gezinsverband in Nederland. Doelstelling van het Nederlandse beleid is daarnaast om uitnodigend te zijn voor reguliere migranten van buiten de EU die een bijdrage kunnen leveren aan de Nederlandse kenniseconomie, wetenschap en maatschappij. Dit sluit aan op de bredere discussie over de impact van migratie op de samenleving en demografische ontwikkeling. In de periodieke rapportage worden de volgende dimensies binnen dit subthema geëvalueerd:

- Beter inzicht in en overzicht is nodig om te kunnen evalueren of beleidsdoelstellingen worden behaald. Hierbij gaat het om inzicht in en overzicht van: wie er Nederland precies binnenkomt, hoe het hen vergaat, waar zij terechtkomen, wat zij doen en hoelang zij blijven. Hier is onderzoek over gepubliceerd. Afhankelijk van de resultaten moet worden bezien of verder onderzoek nodig is, bijvoorbeeld ten aanzien van gezinsmigranten: hoe groot is het arbeidsmarktpotentieel van deze groep? Of ten aanzien van intra-EU migratie voor zover dit binnen het begrotingsartikel valt (bij familieleden uit derdelanden en toegang sociale voorzieningen).

- Een expliciete doelstelling van het migratiebeleid is dat migratie een bijdrage levert aan de Nederlandse samenleving. Op dit moment is onvoldoende duidelijk wat de (demografische, economische en sociale) impact van migratie is op de Nederlandse samenleving, wat voor bijdrage verschillende type migranten precies leveren en hoe migratie aansluit bij behoeften. Het kennismigratiebeleid heeft als specifiek doel om Nederland aantrekkelijk te maken voor migranten aan wie de Nederlandse kenniseconomie behoefte heeft. Er wordt bijvoorbeeld een onderzoek uitgevoerd naar de aantrekkelijkheid van Nederland voor kennismigranten. Daarnaast voerde met het doel een beter (gekwantificeerd) beeld te krijgen van kenniswerkers en zoekjaarders en hun plek in de samenleving de IND een cohortstudie uit.
- Andere elementaire kennis gaat over de snelheid, kwaliteit, zorgvuldigheid en efficiëntie van de procedures voor reguliere aanvragen arbeid, gezin, kennis en talent, uitwisseling, humanitair en bijzonder verblijf. De evaluatie van de wet Modern Migratiebeleid (2019), biedt een kader waarbinnen voor verdere verbeteringen worden doorgevoerd. De opvolging van de wetsevaluatie MoMi (2019) biedt een kader voor verder onderzoek. Zoals bijvoorbeeld de verdere stroomlijning van het erkend referentschap. In de PR kunnen de aanpassingen worden geëvalueerd, welke precies wordt nader bepaald. Analoog aan de onderzoeken genoemd bij het onderwerp Behandelen asielverzoeken kan hier ook worden gekeken naar ketensamenwerking en samenwerking met partners buiten de overheid.

Grensbeheer

Effectief grensbeheer draagt onder meer bij aan de veiligheid van Nederland/het Schengengebied, voorkomen van illegale migratie en faciliteren van legale migratie. Tevens is een doel dat grensbeheer bijdraagt aan het beheersen van migratiestromen. Grensbeheer vergt een delicate balans tussen het borgen van interne veiligheid enerzijds en het bevorderen van de mobiliteit van bonafide reizigers anderzijds. Hierbij is er ook aandacht voor fundamentele rechten, privacy van data en het waarborgen van de cybersecurity van grenssystemen. Om adequaat in te spelen op uitdagingen als gestegen druk van irreguliere migratie op de buitengrenzen en toekomstige uitdagingen werkt het kabinet aan een meerjarige strategie voor Europees geïntegreerd grensbeheer.

Het EIBM-concept is in Europese wetgeving verankerd en daarmee is het een verplichting geworden voor lidstaten om dit concept te implementeren en een nationale EIBM-strategie te ontwikkelen. Kerngedachte van het EIBM-concept is dat grensbeheer een omvattende en integrale taak is die veel meer behelst dan slechts het uitvoeren van grenstoezicht op de buitengrenzen of controles op een grensdoorlaatpost. Geïntegreerd grensbeheer gaat uit van het op vier niveaus gebaseerde toegangscontrolemodel dat maatregelen omvat (1) in derde landen, onder andere in het kader van het gemeenschappelijk visumbeleid, (2) in naburige derde landen, (3) aan de buitengrenzen zelf en ten slotte (4) in het Schengengebied. Centrale aspecten wordt gevormd door de EIBM-elementen die zijn opgenomen in de verordening voor de Europese Grens- en Kustwacht (EGKW). De start van de implementatie van de nationale EIBM-strategie kan als nulpunt worden gebruikt om te evalueren of de (strategische doelstellingen) doelstellingen die in de strategie worden vastgesteld, gerealiseerd worden. Aan gezien de evaluatie uitgevoerd zal worden voor het einde van de meerjarenstrategie EIBM-strategie, zal dit een tussentijdse evaluatie zijn.

Om irreguliere migratie tegen te gaan, versterkte het voormalige kabinet verder de bescherming van de buitengrenzen van de EU. Onderdeel daarvan zijn ook de maatregelen die genomen kunnen worden in het kader van binnengrenzen. Nederland is in 2021 geëvalueerd in het kader van de Schengenevaluatie buitengrenzen. Nederland voert tussen 2021-2026 het Schengenevaluatie actieplan uit om de aanbevelingen voortkomend uit de evaluatie te implementeren. Centraal bij dit onderzoek is in hoeverre het actieplan is geïmplementeerd en dit heeft bijgedragen aan de verbetering van grenstoezicht in Nederland.

Terugkeer

Planning

De Periodieke Rapportage voor het thema Terugkeer staat gepland voor 2026. Er is voor dit moment gekozen omdat dit lang genoeg na de laatste beleidsdoorlichting (zeven jaar) is om iets te kunnen zeggen over (veranderingen in het) het beleidsdomein en beleidsimpact. Daarnaast is het nieuwe kabinet dan van start gegaan. Ook de nieuwe Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring zal dan naar verwachting daarvoor in werking zijn getreden. Ook zullen naar verwachting aanbevelingen uit de (thematische) Schengenevaluatie en de evaluatie van de Terugkeerrichtlijn (beide afgerond in 2021) opgevolgd zijn. De SEA is tot stand gekomen in afstemming met de inhoudelijk betrokken collega's op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar was en is niet geactualiseerd naar aanleiding van publicatie van het Hoofdlijnenakkoord en de mogelijke inzichtbehoefte die daaruit (zullen) voortkomen. Voor de aankomende nieuwe cyclus worden deze ontwikkelingen en de inzichtbehoefte die volgen uit het Hoofdlijnenakkoord volgen uiteraard wel meegenomen.

Inhoud

De periodieke rapportage moet inzicht geven in hoe doeltreffend en doelmatig het terugkeerbeleid de gestelde doelen realiseert. Het terugkeerbeleid heeft als doel om onrechtmatig verblijvende vreemdelingen die niet zelf vertrekken te faciliteren bij vrijwillig vertrek of gedwongen te laten vertrekken. Om dit te bewerkstelligen wordt gevolg gegeven aan een afwijzende beschikking door zelfstandig vertrek te bevorderen en daar waar nodig gedwongen vertrek toe te passen, met oog voor een humane terugkeer. Het terugkeerbeleid beoogt te voorkomen dat mensen die geen kans maken op rechtmatig verblijf naar Nederland komen en het draagvlak voor het brede migratiebeleid te behouden.

Gelet hierop is het voor de periodieke rapportage nodig om informatie te verzamelen over:

- Tegengaan onrechtmatig verblijf (hoofddoel)
- Preventieve werking (aannname)
- Behouden draagvlak (aannname)
- Bevorderen zelfstandig vertrek (subdoel)
- Effectieve toezichtsmaatregelen (subdoel)
- Oog voor mensenrechten en menselijke maat (subdoel)

Deze doelen komen elk, in meer of mindere mate, in de verschillende onderzoeken aan bod. In het Coalitieakkoord van het voormalige demissionaire kabinet is terugkeer één van de prioriteiten.

Er is voor gekozen onderzoeken op de SEA thematisch in te delen in vier sub-thema's: 1) begeleiding & ondersteuning, 2) toezichtsmaatregelen, 3) samenwerking keten & internationaal en 4) overkoepelend. De thematische indeling weerspiegelt een logische samenhang en maakt inzichtelijk wat er al aan kennis is en wat er nog ontbreekt. Zoals uit diverse onderzoeken blijkt, wordt er door veel verschillende organisaties samen aan terugkeer gewerkt. Via deze thematische indeling is het mogelijk om te kijken hoe alle ketenpartners samenwerken en bijdragen aan het behalen van de verschillende beleidsdoelen. De afbakening is daarom niet strikt beperkt tot begrotingsartikel 37.3, maar zou waar relevant ook het werk dat bijvoorbeeld BZ, KMar en AVIM in het kader van terugkeer doen kunnen omvatten. Daarnaast omvatten de eerste drie sub-thema's de belangrijkste elementen die nodig zijn om terugkeerbeleid goed uit te kunnen voeren. Op dit moment is er nog onvoldoende zicht op of dit ook gebeurt zoals verwacht. Hieronder wordt per sub-thema een toelichting gegeven op de kennisvragen, hoe deze voortvloeien uit de vorige doorlichting en hoe ze samenhangen met al vergaarde kennis.

Begeleiding en ondersteuning

De onderzoeken binnen dit sub-thema dragen allen bij aan het verkrijgen van meer inzicht in het behalen van het subdoel zelfstandige terugkeer (boven gedwongen vertrek). Eén subdoel binnen het begrotingsartikel is het stimuleren van zelfstandig vertrek. Dit wordt gefaciliteerd en ondersteund door de DT&V, maar vooral door en via de IOM, NGO's en het European Union Reintegration Programme. Ook binnen de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) staat het bevorderen van zelfstandige terugkeer centraal. Begeleiding in het kader van de LVV is gestoeld op aannames rondom de werking van stabilisatie (24 urenopvang), activering (participatieaanbod), sociale begeleiding (vertrouwen) en begeleiding bij toekomstoriëntatie. Ondanks eerdere evaluaties en onderzoeken is er tot nu toe onvoldoende zicht op de effectiviteit en efficiëntie van de inzet op het bevorderen van zelfstandige terugkeer (en daarmee automatisch ook van het hoofdoel, namelijk tegengaan van illegaal verblijf).

- Er is onvoldoende zicht op wat migranten beweegt Nederland te verlaten, blijkt o.a. uit de vorige beleidsdoorlichting. Ervaringen van migranten zijn een waardevolle bron van informatie over de werking van beleid. Daarom wordt er in een bredere studie naar de effectiviteit van de maatregelen die DT&V, IOM en NGO's inzetten in het terugkeerproces: wat drijft mensen om te vertrekken, welke rol speelde terugkeerondersteuning bij terugkeer, re-integratie en (eventueel) het tegengaan van irreguliere migratie? En hoe effectief en efficiënt zijn begeleiding en regievoering door DT&V, IOM en NGO's op dit gebied?
- Tussen november 2022 en maart 2024 is een ongebruikelijk ruime vorm van terugkeerondersteuning verstrekt aan zogenaamde derde-landers uit Oekraïne. Om waar mogelijk breder lessen te trekken uit deze vorm van ondersteuning, zal geëvalueerd worden in hoeverre dit remigratiebeleid effectief is geweest en welke neveneffecten van toepassing waren.

Toezichtsmaatregelen

Als zelfstandig vertrek en begeleiding niet lukt, worden toezichtsmaatregelen ingezet. Uit de vorige beleidsdoorlichting bleek dat het lastig is om harde uitspraken te doen over de effectiviteit en efficiëntie van deze maatregelen, niet in de laatste plaats omdat vertrek van veel andere factoren afhankelijk is. Ondanks een advies van de Adviesraad Migratie

over vreemdelingenbewaring, onderzoeken van de Inspectie Justitie en Veiligheid en een studie van het EMN hierover, is er meer informatie nodig over de uitvoering en effecten van toezichtsmaatregelen. Onderstaande onderzoeken dragen bij aan een beter inzicht over dit vraagstuk:

- De aanpassing van de ongewenstverklaring zodat deze ook betrekking kan hebben op uitgeprocedeerde asielzoekers die terug moeten keren, terug kunnen maar niet meewerken aan hun vertrek, wordt in het Coalitieakkoord van het vorige kabinet genoemd als sluitstuk van een zorgvuldig proces. Er is reeds een verkenning uitgevoerd naar de uitvoeringsconsequenties van het wetsvoorstel. Een EAUT volgt wanneer het proces zich verder ontwikkelt.
- We weten nu weinig over de effectiviteit van toezichtsmaatregelen anders dan bewaring (zowel in termen van tegengaan illegaal verblijf als van preventieve werking, humaniteit en draagvlak). Omdat er weinig inzicht is in hoe vaak verschillende maatregelen wanneer worden ingezet (dit blijkt onder meer uit voormeld onderzoek van de Adviesraad Migratie), wordt eerst bezien hoe dit in kaart te brengen.
- Als dat duidelijk is, kan worden onderzocht wat de (relatieve) doeltreffendheid en doelmatigheid van toezichtsmaatregelen is. Deze preciezere evaluatie moet duidelijk maken hoe en in welke mate deze maatregelen bijdragen aan het tegengaan van illegaliteit, of er preventieve werking vanuit gaat, of zij bijdragen aan draagvlak en oog hebben voor mensenrechten.
- Tot slot is er behoefte aan landenvergelijkend onderzoek naar stapelproblematiek voor wat betreft toelatingsaanvragen in relatie tot terugkeer.

Samenwerking keten en internationaal

Succesvol terugkeerbeleid is afhankelijk van landen van herkomst en ketenpartners. Samenwerking is een voorwaarde voor het behalen van de zes gedefinieerde (sub)doelen van het terugkeerbeleid. Uit de vorige beleidsdoorlichting blijkt dat hier ruimte is voor verbetering. In 2022 heeft het WODC een onderzoek gepubliceerd naar hoe effectief en efficiënt terugkeersamenwerking in Europees en bilateraal verband met landen van herkomst is. Op de SEA begrotingsartikel 37.2 is het onderwerp samenwerking in de keten opgenomen onder het onderwerp 'veranderingopgave'. De daargenoemde toelichting is hier ook van toepassing. Verder kan binnen deze context ook worden gekeken hoe effectief samenwerking binnen beleid t.a.v. specifieke groepen is.

Overkoepelend

Naast bovengenoemde onderzoeken is er een aantal onderwerpen dat niet onder een van de drie sub-thema's is te scharen. Deze worden hier apart benoemd.

- Het is een belangrijke aanname dat terugkeer nodig is voor draagvlak van het migratiebeleid in brede zin, maar er is nog weinig kennis over hoe deze relatie er precies uitziet. In de meeste van bovenstaande onderzoeken worden aspecten van draagvlak meegenomen. Het kan relevant zijn om apart onderzoek te doen, om de verschillende relaties uit te diepen. Dus niet alleen hoe terugkeer bijdraagt aan draagvlak voor het algemene migratiebeleid, maar ook hoe je draagvlak voor terugkeerbeleid (prioriteiten, toezicht, begeleiden arbeidsmarkt) kunt vergroten.
- Onrechtmatig verblijf, zij het na een afwijzing van een asielaanvraag of in het algemeen, is onwenselijk. Onderzoek is nodig om meer inzicht te krijgen in de groep (en subgroepen van) onrechtmatig verblijvende vreemdelingen. In 2020 heeft het WODC een onderzoek opgeleverd dat

- een schatting geeft van het aantal onrechtmatig verblijvende vreemdelingen in de jaren 2017 – 2018 in Nederland. In 2025 wordt een vervolg van dit onderzoek verwacht.
- Om beter zicht te krijgen op bestaande subgroepen onrechtmatigverblijvenden en hoe zij zich staande houden in Nederland is daarnaast aanvullend onderzoek kwalitatief onderzoek nodig. Bijzondere interesse gaat daarbij uit naar kwetsbare doelgroepen.
  - De Periodieke Rapportage staat gepland voor 2026.

Tabel 28 Artikel 37 – Migratie, onderdeel Oekraïne

Thema	Subthema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotingsartikel(en)
Oekraïne	Oekraïne	Ex durante, ex post	2026	Lopend	De positie van Oekraïense vluchtelingen in beeld (deelproject van Longitudinaal Onderzoek Cohort Oekraïense Vluchtelingen (LOCOV).	37
		Ex durante	2025	Lopend	Beschermingsopdracht Oekraïense ontheemden in Nederland.	37

Bijlage 6: Specifieke uitkeringen

Als het Rijk bijdragen onder voorwaarden ten behoeve van een bepaald openbaar belang aan provincies en gemeenten verstrekt, is op basis van [artikel 15a lid 1 Financiële-verhoudingswet](#) sprake van een specifieke uitkering. Deze bijlage bevat een overzicht van specifieke uitkeringen en voornemens tot specifieke uitkeringen. De voornemens worden aangeduid met een «V» onder het kopje SiSa nummer (Single information Single audit). Indien nodig wordt onder de tabel een toelichting gegeven. In het hoofdlijnenakkoord (HLA) is opgenomen dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het Gemeente- of Provinciefonds met een budgetkorting van 10%. Uitgezonderd voor de korting zijn de SPUKs die betrekking hebben op: Toeslagen, Groningen, Corona, Oekraïne en de BUIG. Voor de precieze interpretatie van beoogde overheveling van de specifieke uitkering naar het Gemeente- en Provinciefonds, is de visie van de nieuwe Minister van BZK noodzakelijk. Dit zal in de komende periode verder uitgewerkt gaan worden. Mogelijke effecten op de begroting worden op een later moment verwerkt.

Tabel 29 Overzicht specifieke uitkeringen (SPUKS) (bedragen x € 1 mln.)									
SiSa nr.	Onderdeel	Toelichting	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
A15	Naam	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten i.v.m. het treffen van maatregelen [...] veroorzaakt door asielzoekers in 2022 en 2023	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Korte duiding	Deze regeling moet bijdragen aan het draagvlak voor de opvang van asielzoekers door gemeenten tegemoet te komen in het treffen van maatregelen tegen overlast veroorzaakt door asielzoekers							
	Juridische grondslag	Regeling							
	Maatschappelijke effecten								
	Ontvangende partijen	Gemeenten							
	Artikel	37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen							
A16	Naam	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne.	2.062	3.385	3.558	0,0	0,0	0,0	0,0
	Korte duiding	Specifieke uitkering voor gemeenten in verband met de bekostiging van acute opvang en verstrekkingen vanwege de oorlogssituatie in Oekraïne.							
	Juridische grondslag	Regeling							
	Maatschappelijke effecten								
	Ontvangende partijen	Gemeenten							
	Artikel	37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen							
A18	Naam	Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's	62,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Korte duiding	een incidentele bijdrage voor veiligheidsregio's in verband met de bekostiging van acute opvang aan ontheemden uit Oekraïne vanwege de oorlogssituatie in Oekraïne							
	Juridische grondslag	Besluit							
	Maatschappelijke effecten								
	Ontvangende partijen	Veiligheidsregio's							
	Artikel	37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen							

SiSa nr.	Onderdeel	Toelichting	2023	2024	2025	2026	2027	2028
A24	Naam	Eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2023 en 2024	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	Korte duiding	Specifieke uitkering overlastgevende asielzoekers						
	Juridische grondslag	Regeling						
	Maatschappelijke effecten	Deze regeling moet bijdragen aan het draagvlak voor de opvang van asielzoekers door gemeenten tegemoet te komen in het treffen van maatregelen tegen overlast veroorzaakt door asielzoekers buiten de COA-opvanglocaties.						
	Ontvangende partijen	Gemeenten						
	Artikel	37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen						
A29	Naam	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionaal Openbare Lichamen.	0,0	52,2	55,1	0,0	0,0	0,0
	Korte duiding	Een incidentele bijdrage voor regionaal openbare lichamen (VRs, provincies dan wel gemeenten) in verband met de bekostiging van de coördinatie en regio op de spreiding van Oekraïense ontheemden binnen de regio, en de bekostiging van acute opvang van Oekraïense ontheemden vanwege de oorlogssituatie in Oekraïne.						
	Juridische grondslag	Regeling						
	Maatschappelijke effecten							
	Ontvangende partijen	Aangewezen regionaal openbare lichamen: veiligheidsregio, provincie of gemeente.						
	Artikel	37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen						

Bijlage 7. Conversietabel

Tabel 30 Conversietabel Hoofdstuk VI (JenV) naar Hoofdstuk XX (Asiel en Migratie)

Begrotingsnummers	Artikelnaam	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
6	JenV	Verplichtingen	7.370.474	9.418.106					
20	AenM	Verplichtingen			9.490.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804
6	JenV	Uitgaven	7.170.330	9.428.066					
20	AenM	Uitgaven			9.480.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804
6	JenV	Ontvangsten	46.681	107.326					
20	AenM	Ontvangsten			12.826	13.826	13.826	13.826	13.826
Beleidsartikelen (uitsplitsing)									
6.37	Migratie	verplichtingen	270.853	297.507					
20.37	Asiel en Migratie	verplichtingen			328.848	328.684	298.675	218.069	180.184
6.37	Migratie	uitgaven	7.170.330	9.428.066					
20.37	Asiel en Migratie	uitgaven			9.480.898	9.769.219	2.854.239	1.218.804	1.218.804
6.37.2	Migratie	Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	7.144.147	9.405.386					
20.37.2	Asiel en Migratie	Toegang, toelating en opvang vreemdelingen			9.452.543	9.740.097	2.832.388	1.204.218	1.204.218
6.37.2.1	Migratie	Bijdrage aan Agentschappen	851.024	868.676					
20.37.2.1	Asiel en Migratie	Bijdrage aan Agentschappen			951.214	894.507	537.886	402.279	402.279

Begrotingsnummers	Artikelnaam	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.372.1.20	Migratie	IND	774.066	783.888					
20.372.1.20	Asiel en Migratie	IND			866.372	809.634	453.013	317.406	317.406
6.372.1.21	Migratie	Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra	76.958	84.788					
20.372.1.21	Asiel en Migratie	Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra			84.842	84.873	84.873	84.873	84.873
6.372.2	Migratie	Bijdrage aan ZBO's/RWT's	2.799.262	4.609.647					
20.372.2	Asiel en Migratie	Bijdrage aan ZBO's/RWT's			4.502.164	4.890.105	1.016.100	691.390	691.390
6.372.2.20	Migratie	COA	2.549.415	4.223.010					
20.372.2.20	Asiel en Migratie	COA			4.062.600	4.422.334	906.455	616.857	616.857
6.372.2.21	Migratie	NIDOS - opvang	249.847	386.637					
20.372.2.21	Asiel en Migratie	NIDOS - opvang			439.564	467.771	109.645	74.533	74.533
6.372.3	Migratie	Bijdrage aan medeoverheden	3.250.206	3.475.975					
20.372.3	Asiel en Migratie	Bijdrage aan medeoverheden			3.602.515	3.716.988	1.152.348	-	-
6.372.3.21	Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	3.221.133	3.437.328					
20.372.3.21	Asiel en Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen			3.602.515	3.716.988	1.152.348	-	-
6.372.3.22	Migratie	Samenwerkingsverbanden asielketen	10.978	22.547					
20.372.3.22	Asiel en Migratie	Samenwerkingsverbanden asielketen							
6.372.3.29	Migratie	Overig	18.095	16.100					
20.372.3.29	Asiel en Migratie	Overig							
6.372.4	Migratie	Subsidies	73.613	56.701					
20.372.4	Asiel en Migratie	Subsidies			49.191	49.191	33.145	17.801	17.801
6.372.4.20	Migratie	Vluchtelingenwerk Nederland	18.621	23.052					
20.372.4.20	Asiel en Migratie	Vluchtelingenwerk Nederland			13.052	13.052	13.050	13.049	13.049
6.372.4.21	Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	36.367	29.248					
20.372.4.21	Asiel en Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen			31.385	31.385	15.342	-	-
6.372.4.22	Migratie	IOM	2.632	2.713					
20.372.4.22	Asiel en Migratie	IOM			2.776	2.776	2.776	2.775	2.775
6.372.4.29	Migratie	Overig	15.993	1.688					
20.372.4.29	Asiel en Migratie	Overig			1.978	1.978	1.977	1.977	1.977
6.372.5	Migratie	Opdrachten	170.042	394.387					
20.372.5	Asiel en Migratie	Opdrachten			347.459	189.306	92.909	92.748	92.748
6.372.5.22	Migratie	Programma Keteninformatisering	9.269	9.501					
20.372.5.22	Asiel en Migratie	Programma Keteninformatisering			9.178	10.093	9.978	9.978	9.978
6.372.5.23	Migratie	Versterking vreemdelingenketen	13.064	154.076					
20.372.5.23	Asiel en Migratie	Versterking vreemdelingenketen			125.429	87.284	82.621	82.770	82.770
6.372.5.24	Migratie	Naturalisatie en inburgering	-	15.000					
20.372.5.24	Asiel en Migratie	Naturalisatie en inburgering			-	-	-	-	-
6.372.5.25	Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	147.709	215.810					
20.372.5.25	Asiel en Migratie	Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen			212.852	91.929	310	-	-
6.373	Migratie	Terugkeer en bewaring vreemdelingen	26.183	22.680					

Begrotingsnummers	Artikelnaamomschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
20.37.3	Asiel en Migratie Terugkeer en bewaring vreemdelingen			28.355	29.122	21.851	14.586	14.586
6.37.3.1	Migratie Bijdrage aan Agentschappen	7.582	8.595					
20.37.3.1	Asiel en Migratie Bijdrage aan Agentschappen			9.024	7.556	5.669	3.784	3.784
6.37.3.1.20	Migratie DJI DVenO	7.582	8.595					
20.37.3.1.20	Asiel en Migratie DJI DVenO			9.024	7.556	5.669	3.784	3.784
6.37.3.4	Migratie Subsidies	7.303	10.103					
20.37.3.4	Asiel en Migratie Subsidies			10.103	10.667	8.005	5.342	5.342
6.37.3.4.20	Migratie REAN-regeling	4.931	6.557					
20.37.3.4.20	Asiel en Migratie REAN-regeling			6.557	6.965	5.227	3.488	3.488
6.37.3.4.29	Migratie Overig	2.372	3.546					
20.37.3.4.29	Asiel en Migratie Overig			3.546	3.702	2.778	1.854	1.854
6.37.3.5	Migratie Opdrachten	11.298	3.982					
20.37.3.5	Asiel en Migratie Opdrachten			9.228	10.899	8.177	5.460	5.460
6.37.3.5.20	Migratie Vreemdelingen vertrek	11.298	3.982					
20.37.3.5.20	Asiel en Migratie Vreemdelingen vertrek			9.228	10.899	8.177	5.460	5.460
Ontvangsten								
6.37	Migratie Ontvangsten	46.681	107.326					
20.37	Asiel en Migratie Ontvangsten			12.826	13.826	13.826	13.826	13.826

Bijlage 8: Gebruikte afkortingen

Tabel 31 Gebruikte afkortingen

AenM	Ministerie van Asiel en Migratie
AMV	Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
DAC	Development Assistance Committee
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DTenV	Dienst Terugkeer en Vertrek
EES	Entry Exit System
ETIAS	European Travel Information and Authorisation System
EU	Europese Unie
GGV	Gesloten Gezinsvoorziening
HLA	Hoofdlijnen akkoord
HTL	Handhaving- en Toezichtlocatie
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
KCIO	Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne
MPP	Meerjaren Productie Prognose
NGO	Non-Gouvernementele Organisatie
OCW	Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
ODA	Official Development Assistance
OTS	Ondertoezichtstelling

AenM	Ministerie van Asiel en Migratie
PRT	Provinciale Regie Tafels
REAN	Return and Emigration Assistance from the Netherlands
RMO	Regeling Medische Zorg Ontheemden
RTB	Richtlijn Tijdelijke Bescherming
RWT	Rechtspersoon met een Wettelijke Taak
SEA	Strategische Evaluatie Agenda
Stb	Staatsblad
Stcrt	Staatscourant
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vw	Vreemdelingenwet
VWN	Vluchtelingenwerk Nederland
Woo	Wet Open Overheid